

Nas tednik Korošci

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 18

V Celovcu, dne 30. aprila 1953

Cena 1 šilling

Za materinski dan
spodnja krila od 29,50 — nogavice iz umetne
svile 1a od 12,80 — bluze od 26,30
Grüner
CELOVEC, BURGGASSE

Zaradi resnice

V razgovorih z različnimi nemškimi osebnostmi naleti človek včasih na tako nepoučenost o narodnostnih razmerah na Koroškem, da mora kar strmeti, da so take stvari po dogodkih zadnjih desetletij sploh mogoče.

Dne 30. avgusta 1952 smo našli v nemškem katoliškem tedniku „Die Furche“ članek o tem vprašanju, katerega smo mogli beležiti kot belo vrano v tem oziru. Pisec je tam ugotovil: „Učenje slovenskega jezika na dvojezičnih šolah na Koroškem so prava vrata do slovenskega sveta. Kdor tega danes še ne razume, ne ve, da smo dolžni najprej urediti razmere doma.“

Katoliški tednik „Der Volksbote“ z dne 26. aprila 1953 pa se bavi z manjšinskimi vprašanji v Avstriji. Dopisnik tega lista pa ali razmer sploh ne pozna ali pa zavestno laže.

1. Imenovani list ugotavlja, da je po ljudskem štetju iz leta 1951 v Avstriji 23.938 Slovencev. Ta številka ne drži v nobenem pogledu. Imenovano ljudsko štetje izkazuje za Koroško samo 42.295 ljudi s slovenskim občevelnim jezikom in pri danih razmerah drži, da slovenskega občevelnega jezika pri ljudskem štetju ne navajajo Nemci.

2. Člankar trdi, da je ozemlje južno od Drave dvojezično, nemško in slovensko. Vsak pa, ki pride v Gure ali v okolico Velikoveca na vas, bo slišal in dognal, da govorijo domačini vsi slovensko.

3. Na Koroškem je samo še ena občina čisto slovenska. Škoda, da člankar imena te občine ni povedal. Iz radovednosti bi šli gledat, morda bi tudi tam še našli vsaj enega Nemca, da bi bila zadeva tudi tam „gemischtsprachig“.

4. Po imenovanem članku je na Koroškem 97 dvojezičnih šol. Uradna statistika jih izkazuje 107, čeprav le na papirju, resnično dvojezičnih šol pa seveda tudi 97 ni!

5. Pisec trdi, da obiskuje dvojezične šole na Koroškem 5581 otrok, uradna statistika pa izkazuje za same dvojezične šole na Koroškem 5479 slovenskih otrok. Potemtakem bi na teh šolah nemških otrok sploh ne bilo, povedati pa moramo, da v resnici so.

6. V članku pišejo, da koroški uradi uradujejo „mehrsprachig“. Na žalost tu ni jasno povedano, ali so tu mišljeni nemški dialekti ali pa naj razumemo pod „mehrsprachig“ kaj drugega. Nam ni znan noben urad na Koroškem, kjer bi tudi slovensko uradovali ali sprejemali slovenske vloge, kakor to piše pisec članka za vse koroške urade.

7. V članku beremo, da sta v koroškem deželnem zboru garantirana Slovencem dva sedeža. Verjetno sta tam dva prazna stol! Ali pa se je člankar bežno spomnil svoječasne izjave bivšega kanclerja Figla jugoslovanskim časnikarjem, da imajo koroški Slovenci v deželni vladi celo dva zastopnika, in sicer gospoda Ferlitscha in gospoda Sagaischka.

8. Potrjujemo pa ugotovitev člankarja, da imamo Slovenci pravico združevanja v kulturnih, gospodarskih in političnih slovenskih organizacijah.

K članku samemu moramo še ugotoviti, da list, ki objavlja take netočnosti ali take laži, izgubi pri svojih bralcih na vrednosti. Ne bi se čudili takem nepravilnem pisanju, če bi list pisal vsaj v dobri veri. V tem slučaju pa niti tega ne moremo storiti, ker vemo, da je uredništvo na podobne članke dobilo že vrsto pojasnil s slovenske strani in da so takim člankom sledile tudi že odpovedi lista.

En sam tak članek podere več kakor je ustvarilo deset dobrih, stvarnih člankov. Najmočnejši argument lista in članka je pač le resnica. Če pa se mora bralec članka iz svoje izkušnje prepričati, da trditve lista ne držijo, tedaj so zgubili tudi vsi drugi

Nova koroška deželna vlada

Skupaj z državnoborskimi volitvami so bile dne 22. februarja letos tudi volitve v koroški deželni zbor. Dne 17. marca je bila prva seja novega deželnega zbora. Na takratni seji pa ni prišlo do izvolitve novega deželnega glavarja in nove deželne vlade, ker ni bilo v dvorani predpisane večine (dve tretjini). Do 28. aprila so trajala nato pogajanja med socialisti, OeVP in VdU o razdelitvi referatov, to je o razdelitvi oblasti v deželni vladi in v uradih deželne vlade.

Ferdinand Wedenig — dež. glavar

V torek, dne 28. aprila, je bilo nadaljevanje seje deželnega zbora z dne 17. marca. Pri volitvah deželnega glavarja je bilo navzočih vseh 36 deželnih poslancev. Pri štetju glasov je bilo ugotovljeno, da je dobil deželni poslanec Ferdinand Wedenig 18 glasov, ostalih 18 listkov je bilo praznih. Tako je bil izvoljen za novega deželnega glavarja že tretjič dosedanj deželni glavar Ferdinand Wedenig.

Ostala koroška deželna vlada je sestavljena takole:

Prvi namestnik deželnega glavarja Matija Krassnig (SPOe).

Drugi namestnik deželnega glavarja Hans Ferlitsch (OeVP).

Člani deželne vlade: Ervin Pabst (SPOe), Hans Scheiber (SPOe), dr. Alojzij Karisch (OeVP) in Hans Rader (VdU).

Po volitvah deželnega glavarja in nove deželne vlade je predsednik deželnega zbora zaprisegel novega deželnega glavarja, ki je nato v svojem nastopnem govoru poudaril v glavnem naslednje:

„Četudi ima socialistična stranka v deželi večino, to ne pomeni, da manjšina nima pravice soodločanja. Zato je treba upoštevati tudi želje in zahteve manjšine. — Pri vladanju ima večinska stranka tudi več odgovornosti, ima tudi večje dolžnosti. Kot izvoljeni deželni glavar sem deželni glavar

za vse Korošce, torej tudi za one, ki me niso volili, ker vem, da je treba razlikovati med dolžnostmi deželnega glavarja in med nalogami strankinega predsednika.“

Naloge nove vlade

Nato je deželni glavar označil glavne naloge nove deželne vlade in je med temi nalogami omenil:

Zaposlitev vseh, tudi mladine, je bilo volilno geslo vseh strank, zato bo tudi to ena prvih nalog deželne vlade. — Kmetijstvu je treba nuditi učinkovito pomoč. Dosedanji ukrepi niso mogli zagotoviti obstoja kmečkega stanu. Zato je treba podpirati kmetijstvo ne s podporami, ne s subvencijami, ampak z načrtnim povečanjem proizvodnje in z zagotovitvijo prodaje kmetijskih proizvodov. Pri tem je treba skrbeti za večjo kmetijsko izobrazbo. Stanovanjska beda je še vedno zelo velika, zato bo treba skrbeti za zgradbo stanovanj. Nadaljno skrb bo posvetila deželna vlada zgradbi šol in domov za onemogle, izgradnji vodnih sil, tujskemu prometu in izboljšanju bolnic.

Naloga nove deželne vlade bo tudi izdelati nov zakon o ureditvi šolskega vprašanja na Koroškem. To vprašanje mora biti rešeno tako, da bosta zadovoljna oba naroda, ki živita na Koroškem.

Ker je Koroška mejna dežela, je v veliki meri zainteresirana na tem, da so odnosi Avstrije do Italije in Jugoslavije čim bolj prijateljski.

Končno je novi deželni glavar še obljubil slovesno, da bo z vsemi svojimi silami poizkušal izpolniti dolžnosti, ki jih ima kot deželni glavar do koroške dežele in do koroškega prebivalstva.

Govorniki vseh treh strank (SPOe, OeVP in VdU), ki so v vladi zastopane, so v glavnem odobrili program, ki ga je začrtal deželni glavar v imenu nove deželne vlade. Le zastopnik komunistične stranke je ostro kritiziral novo deželno vlado in je napadel zlasti socialiste.

„Velikih pet“ — naj rešuje svet

Medtem ko Združene države predlagajo in želijo, naj bi se vsa vprašanja za zagotovitev svetovnega miru reševala v okviru Organizacije združenih narodov, pa predlagajo zastopniki Sovjetske zveze že od Stalina naprej, naj bi ta vprašanja reševali zastopniki Združenih držav, Velike Britanije, Francije, Sovjetske zveze in komunistične Kitajske. To je takozvanih „velikih pet“, ki naj rešujejo vsa mednarodna vprašanja.

Kakor svoječasno Stalin je sedaj tudi sovjetski zunanji minister Molotov predlagal, naj bi konferenca „Velikih petih“ obravnavala vsa sporna vprašanja med Vzhodom in Zapadom. Ta predlog je poslal sovjetski zunanji minister takozvanemu vodstvu komunističnega mirovnega pokreta v Parizu. — Za Molotovom je sedaj tudi zunanji minister komunistične Kitajske izjavil, da komunistična Kitajska podpira sovjetski predlog.

Predsednik nacionalne Kitajske Čan-kaj-

članki na vrednosti in teži in če bi bili še tako tehtni.

Žal nam je, da moramo take grobe potvorbe resnice ugotoviti v tako resnem katoliškem tedniku, kakor je „Volksbote“. Resnici na ljubo pa kot katoliško glasilo tudi tega ne moremo in ne smemo zamolčati, ker nam je resnica pač najvišje merilo pisanja in poučevanja javnosti.

Potvorba resnice ne more nikdar voditi do spoznavanja razmer in ustvarjanja bolj-ših medsebojnih odnosov med obema narodoma.

šek pa je predlagal, naj bi države Zapada stavile državam Vzhoda poseben predlog za zagotovitev trajnega miru. V tem predlogu mora biti vsebovana zahteva po zedinjeni Nemčiji, po avstrijski državni pogodbi, po prekinitvi bojev na Koreji in v Indokini ter po vzpostavitvi svobodne Kitajske. Nadalje naj bo odpravljen veto v varnostnem svetu Organizacije združenih narodov.

NOVA GRADIŠČANSKA VLADA

V torek, dne 28. aprila, so bile volitve deželnega glavarja in nove deželne vlade tudi na Gradiščanskem (Burgenland). Za novega deželnega glavarja je bil izvoljen dosedanj deželni glavar dr. Lorenc Karall, ki je po rodu gradiščanski Hrvat.

V novi gradiščanski deželni vladi ima ljudska stranka dva in socialistična tudi dva zastopnika.

NOVI TRGOVINSKI MINISTER

Namesto umrlega ministra za trgovino in obnovo, Jos. Böck-Greissau-a, je bil imenovan za novega avstrijskega ministra za trgovino in obnovo dr. Udo Illig. — Novi minister je star 56 let, rojen je v Grazu, je štajerski deželni poslanec na listi OeVP in član štajerske deželne olade. Od leta 1945 je predsednik štajerske trgovske zbornice.

V Perziji so neznanci prejšnjo soboto odpeljali šefa perzijske policije Afšartusa, ki je podpiral politiko ministrskega predsednika Mosadeka. Nekaj dni pozneje so našli Afšartusa mrtvega blizu glavnega mesta.

Ferdinand Wedenig,
koroški deželni glavar

K R A T K E V E S T I

Koncem aprila je bilo v Avstriji v prometu bankovcev za 8 milijard in 56 milijonov šilingov.

General George P. Hays, vrhovni poveljnik ameriških čet v Avstriji, odloži 30. aprila svojo dosedanje službo in gre v pokoj, ker je dopolnil 35 let službe.

S 1. majem so odpravljene nakaznice na jedilno olje, ostanejo pa v veljavi še nakaznice na ostale maščobe.

Letošnjo zimo bodo verjetno začeli z nadaljevanjem del v cestnem predoru pod Ljubeljem. Ko bo cesta gotova, bo skrajšana avtocesta, ki gre iz Avstrije v Jugoslavijo sedaj preko Italije, za 80 km.

New-yorški nadškof kardinal Spellman je posvetil za škofa zamorskega duhovnika Jos. Bowers-a, ki je bil rojen v Brit. Zpadni Indiji. Novi škof bo prevzel škofijo Accro na Zlati obali v Zpadni Afriki.

Za parlamentarne volitve v Italiji dne 7. junija se je prijavilo za poslansko zbornico 6.407 in za senat 2.037 kandidatov. Vodstvi Demokratske fronte in Slovenske demokratske zveze bosta pozvali slovenske volivce, naj oddajo prazne oziroma neveljavne glasovnice.

Začetkom aprila je bilo v Jugoslaviji ljudsko štetje. Po teh podatkih ima Ljubljana 135.555 prebivalcev, Maribor 75.907, Celje 25.455, Kranj 17.861, Jesenice 15.811, Ptuj 8.233 in Novo mesto 6.194 prebivalcev.

Po poročilih iz Panmundžona je umrlo v komunističnem ujetništvu zaradi slabe prehrane in zaradi slabe zdravniške oskrbe vsaj 867 ameriških in južnokorejskih ujetnikov.

Britanski ministrski predsednik Winston Churchill je dobil najvišje angleško odlikovanje in je bil s tem povzdignjen v viteški stan. Ni pa se odpovedal, kakor vsi drugi „plemenitaši“, poslanskemu mandatu.

Po sklepu vrhovnega sveta Atlantske zveze bo imela Atlantska obrambna vojska leta 1954 že 5600 letal in 60 divizij vojske. Prihodnja seja ministrov Atlantske zveze bo meseca oktobra.

Starši, pozor!

Sprejemni izpiti na učiteljsku bodo letos 30. junija in 1. julija. Prošnje je treba vložiti do 1. junija.

Kandidati polagajo izpit iz nemščine, računstva, telovadbe, petja in slovenščine. (Glej „Nas tednik“ štev. 1 1953.)

Sprejemni izpiti na trgovski akademiji in trgovski šoli bodo 3. julija. Prijaviti se je do 10. junija (glej „Nas tednik“ štev. 5-1953).

Politični teden

Po svetu . . .

Na Koreji so izmenjali bolne in ranjene vojne ujetnike in obe delegaciji se zdaj pogajata o vojnem premirju. Edina zapreka do uspešnega sporazuma je ostala repatriacija vojnih ujetnikov, ki bi se branili vrniti se v domovino. Po zadnjih vesteh je komunistična delegacija v osnovi pristala na nekdanji kompromisni indijski predlog, po katerem naj bi ti ujetniki prišli pod nadzorstvo neke nevtralne države. Severno-korejska in kitajska delegacija zahtevata k temu, naj bi vojaške misije države, katere državljani so ujetniki (v tem primeru pač Severnokorejci in Kitajci), imele pravico obiskovati te ujetnike ter vplivati na njih odločitve.

Ena lastovka še ne prinese pomladi

Razveseljiv razvoj na Koreji sami pa še zdaleč ne prinaša pravega upanja, da bi kmalu prišlo do konca tamošnje vojne, ki je le eno izmed nešteti bojnih polj med Zapadom in Vzhodom. Po dosedanjem poteku takomenovane sovjetske mirovne ofenzive, o kateri je toliko govora tako na Vzhodu kot na Zapadu, je mogoče z gotovostjo povzeti, da prva kot druga stran vodita načelo „totalne“ mirovne politike kot sta prej proglaševali „totalno“ hladno vojno.

Pisali smo že o Eisenhowerjevem odgovoru na sovjetske mirovne izjave po Stalini smrti.

Sovjetski odgovor na Eisenhowerjeve pogoje za splošna mirovna pogajanja z Vzhodom

Sovjetsko uradno in za njim vse drugo časopisje je prineslo velik članek pod naslovom „Predsedniku Eisenhowerju“. V njem je orisano stališče sovjetske vlade do glavnih spornih vprašanj med obema svetovoma. Glede Nemčije zahteva sovjetska vlada izvajanje določb potsdamskega sporazuma ter zedinjenje obeh Nemčij v nevtralizirano državo. (Potsdamski sporazum predpisuje sedanje vzhodne meje Nemčije, teh pa zapadno-nemška vlada ne prizna, medtem ko se zapadni zavezniki obvezno o tem še niso izrekli. Zedinjenje in nevtraliziranje obeh Nemčij bi nujno zahtevalo izstop Zapadne Nemčije iz evropske obrambne zveze. Bonnska vlada je v ostalem sama odklonila tako rešitev, ker bi se v tem primeru ruske armade umaknile zgolj na vzhodne nemške meje, medtem ko bi ameriške vojaške sile morale zelo daleč domov. Vsa Nemčija bi tako bila izročena volji vzhodnega sosedu in bi ne imela nobene možnosti obrambe).

Glede sporov na Daljnem Vzhodu Moskva ne pristaja na Eisenhowerjevo zahtevo, da naj bi konec vojne na Koreji bil pogoj za splošna mirovna pogajanja. Bistven del na Daljnem Vzhodu je vprašanje priznanja komunistične Kitajske v Organizaciji združenih narodov (UNO).

Glede Eisenhowerjeve zehteve, da je treba satelitnim državam vrniti parlamentarne sisteme, pravi sovjetsko stališče, „da ni misliti na to, da bi spet stare reakcionarne vlade postavljali na oblast“. V ostalem, pa je sovjetska vlada vsak čas in povsod pripravljena pogajati se o vsakem primeru tudi posebej.

Na Zapadu dokaj deljeno mnenje o tem, kako se obnašati napram novi sovjetski politiki

Ameriški zunanji minister Dulles je kmalu za Eisenhowerjem imel govor, v katerem je zelo močno poudaril in še podkrepil s konkretnimi pogoji, kdaj sklepati premirja s Sovjeti. Dullesov govor so nekateri angleški časopisi označili kot nekakšen ultimatum, ki bi prav zdaj, ko obstoja možnost začeti razgovore s Sovjeti, mogel več škodovati kot koristiti. Tudi izjave angleškega premiera Churchilla niso povsem v skladu z izjavami iz ožjega Eisenhowerjevega kroga. Churchill je ponovno poudaril pripravljenost za sestanek „štirih“, za kar v Washingtonu do sedaj ni bilo mnogo navdušenja. Na kratko rečeno: ameriška vlada in z njo ameriško javno mnenje zagovarja politiko močne roke napram Sovjetom in komunističnim državam, medtem ko menijo Angleži, da bi z rokavicami bilo mogoče priti celo dalje . . .

Pojavila se je majhna zavora na progi do evropske obrambne zveze

Tokrat niso bili Francozi ali Angleži, temveč Nemci, kateri bi s pristopom k tej

zvezi itak imeli največ koristi na političnem in mednarodnem prestižu. Slo je za sledeče: bonnska vlada in parlament sta itak že bila sprejela besedilo pogodbe o pristopu Zapadne Nemčije v evrop. obrambno zvezo. Ker pa so bili zelo številni glasovi iz vrst opozicije pa tudi juristov, češ da mora o tem izreči sodbo najvišje državno upravno sodišče, je Adenauerjeva vlada — da bi se temu izognila — zahtevala še pristane in odobritev Zveznega sveta (nekak senat). Če bi ta odobril pogodbo o pristopu, bi namreč ne bilo treba vpraševati Vrhovnega sodišča. Zvezni svet pa je proti vsakemu pričakovanju z 20 proti 18 glasovom odklonil odobritev. S tem je vse vsaj za nekaj tednov zaostalo v slepi ulici. Kanceler Adenauer skuša sedaj doseči, da bi predsednik republike enostavno podpisal pogodbo. S tem bi dolga administrativna pot bila skrajšana. Slednji se do trenutka, ko to pišemo, o tem še ni mogel odločiti.

Znani pa sta Adenauerjeva spretnost in doslednost ter zato ni dvomiti, da bo kljub nepredvideni zavori svoj vlak pripeljal na cilj.

Zasedanje NATO v Parizu

Tam se je sestalo 14 članic Atlantske obrambne zveze (NATO) pod vodstvom svojih zunanjih ministrov. Sestavljali so vojaške proračune, seštevali že obstoječe divizije in vojaški material ter se pogodili o tem, koliko bodo še iz lastnih sredstev prispevali k povečanju vojaških sil. Spriznili so se z ameriškim stališčem, da se ne gre zanašati samo na posojila in dobave od onstran luže, temveč da je zdravo in potrebno iz lastnih sredstev in iz lastne gospodarske moči biti močan tudi na vojaškem področju. Tako so se te države obvezale z lastno industrijo doprinesiti vsaj deloma svoj delež k skupno zapadno-evropski vojaški sili. Ta doprinos naj bo v skladu z

gospodarskimi zmožnostmi posamezne države, torej ne sme hromiti njenega gospodarstva in naj ne znižuje življenjske ravni posameznih držav NATO.

. . . in pri nas v Avstriji

V prejšnji številki „Našega tednika“ smo omenili izjavo, ki jo je v imenu nove zvezne vlade prebral v avstrijskem parlamentu novi zvezni kancler ing. Jul. Raab. To izjavo je prebral zvezni kancler preje v poslanski zbornici, dva dni nato pa še v zveznem svetu. To je bilo prvič, da je avstrijski zvezni kancler prebral vladno izjavo tudi v zveznem svetu, ki so ga doslej smatrali kot neko nepotrebno ustanovo. Ako pa bi zvezni svet vršil svojo nalogo, bi bila njegova naloga, da budno pazi nad tem, da ne bi zakon posegal predaleč v samoupravne pravice zveznih dežel. S tem, da je novi zvezni kancler prebral vladno izjavo tudi v zveznem svetu, je hotel poudariti, da je Avstrija zvezna dežela, kjer imajo tudi dežele, ki državo sestavljajo, velike samoupravne pravice.

Še o vladni izjavi

Že zadnjič smo poudarili, da je težišče vladne izjave v gospodarskih vprašanjih. Gospodarsko-politični program nove vlade je v tem, da s primernimi ukrepi zagotovi vsakemu delo, da pa zagotovi vsakemu tudi primerno plačo, ki naj ohrani vrednost s tem, da obdrži šiling svojo plačilno vrednost. Nadalje hoče skrbeti vlada za izboljšanje stanovanjskih razmer. Z večjim poudarkom kakor doslej pa hoče nova vlada pokazati tudi svojo skrb do družine, na kateri temelji vse državno življenje. Temu dejstvu so doslej posevečali vladni ukrepi premalo pozornosti. Važnost skrbi za družino naj nam v kratkem pokažejo samo te številke: v Avstriji je vsako leto umorjenih pred rojstvom okrog 200.000 otrok; v Avstriji je 42 odst. družin (zakonov) brez otrok; v Avstriji ima 25 odst. družin (zakonov) samo po 1 otroka; Avstrija je po odstotnem številu ločenih zakonov na prvem

Avstrijska mirovna pogodba

Diplomatski dopisnik agencije „London Press Service“ piše iz Londona:

„V Londonu potrjujejo, da se britanska vlada posvetuje z ameriško in francosko glede možnosti ponovnih sestankov namestnikov zunanjih ministrov za avstrijsko mirovno pogodbo.

Ko so namestniki 9. februarja odgodili zasedanje, so se sporazumeli, da bo prihodnji predsednik, in to je to pot britanski na-

mestnik, sklical prihodnji sestanek, potem ko bodo namestniki poročali svojim vladam.

Od tedaj so bile v Avstriji volitve in po precejšnjem odlašanju je bila sestavljena tudi nova avstrijska vlada, ki je pojasnila, kakšno stališče zavzema do nadaljevanja razgovorov za sklenitev mirovne pogodbe.

V Londonu sodijo, da je sedaj dozorel čas, da načnejo vprašanje nadaljnjih sestankov namestnikov zunanjih ministrov.

Med Jugoslavijo in Vatikanom

Kakor poroča jugoslovanska poročevalna služba „Tanjug“, so bila prekinjena pogajanja med jugoslovansko vlado in rimsko-katoliško Cerkvijo. Ta pogajanja naj bi dovedla do boljših odnosov med državo in Cerkvijo. Beograjski nadškof dr. Ujčić je namreč pri teh pogajanjih izjavil, da zastopniki rimsko-katoliške Cerkve nimajo za ta pogajanja od svojih predstojnikov nikakega pooblastila.

K tej izjavi pripominja uradna jugoslovanska poročevalna služba, da je to dokaz,

da želi Vatikan še bolj zaostri odnose med Jugoslavijo in Vatikanom.

Ameriška poročevalna služba poroča nadalje iz Beograda, da je obel zagrebški nadškof kardinal dr. Alojzij Stepinac, ki je konfiniran v Krasiću, na bronhialnem katarju. Zdravniki so nasvetovali kardinalu, naj bi odšel na zdravljenje na dalmatinsko obalo. Kardinal pa je ta nasvet odklonil, ker ne bi hotel zapustiti jugoslovanske vlade za dovoljenje, da bi smel zapustiti svoje sedanje, od vlade mu odkazano bivališče.

Univerzitetni profesorji proti komunizmu

Združenje ameriških univerz, v katerem je včlanjenih 37 večjih ameriških in kanadskih univerz, je objavilo po šestmesečnem proučevanju poročilo, v katerem se zavzema za jamstvo za akademsko svobodo profesorjev in študentov.

Poročilo povzema vsa načela, ki lahko branijo univerzitetne ustanove pred komunistično infiltracijo in poudarja potrebo državljanske zvestobe, poklicne neodvisnosti in integritete pri imenovanju članov raznih fakultet, ter poudarja: „Obsojamo komunizem kot obsojamo tudi vsako obliko totalitarizma sploh.“

Poročilo nato poudarja: „Sovražimo zlasti tri načela: 1. ščuvanje na svetovno revolucijo kot sredstvo za polastitev oblasti; 2. uporabo laži kot navadnega sredstva za prepričevanje; 3. kontrolo mišljenja — ukazovanja doktrine, ki jo morajo sprejeti vsi člani posamezne stranke.“

Poročilo zaključuje: „Mi vztrajamo na svobodi mišljenja in besede kot potrebnem sredstvu za obdržanje ameriškega načina

življenja in splošnega blagostanja. Obsodbe komunizma in njegovih pristašev se pa ne sme tolmačiti kot želje za zatrtje preiskav na socialnem, političnem in gospodarskem področju.“

VOLITVE NA DANSKEM

Prejšnji torek so bile volitve v danski državni zbor. Pri volitvah so napredovali socialni demokrati, ki so dobili 61 poslancev (dva več kakor doslej). Kmečka stranka ima 33 poslancev (enega več), konservativna stranka ima 26 (enega manj), radikalna liberalna stranka ima 13 (enega več), georgisti 9 (tri manj) in komunisti 7 poslancev.

VOLITVE NA FRANCOSKEM

V nedeljo so bile volitve v občinske zastope na Francoskem. Pri volitvah so izgubili pristaši generala De Gaulle-a, komunisti so v splošnem svoje dosedanje število odbornikov obdržali, ravno tako tudi socialisti. Pridobila pa je stranka bivšega ministrskega predsednika Pinay-a.

mestu, saj je bilo v prvih petih povojnih letih ločenih v Avstriji okrog 70.000 zakonov. To vse dokazuje, da je avstrijsko ljudstvo narod, ki izumira in zato je skrb za družino upravičena in nujna.

Vlada ima pooblastilo še od prejšnjega državnega zbora, da more gospodariti s proračunom iz l. 1952 do 31. 5. 1953. Ker pa zaradi vladne krize ni bilo mogoče pravočasno izdelati predloga za nov proračun in je tudi nevarnost, da bi prišlo do ostrega spora med obema vladnimi strankama takoj po sestavi vlade, je vlada predlagala, naj bo stari proračun enostavno podalšan še do 31. decembra t. l. Zanimivo je, da sta pri razpravi o tem vladnem predlogu trdila zastopnika obeh vladnih strank, da je zmagovalo njihovo stališče, ki sta ga obe stranki zagovarjali tudi v voilnem boju. Tako je zastopnik OeVP trdil, da je s tem zmagal načrt finančnega ministra dr. Kamitz, ki so ga socialisti pred volitvami tako ostro napadali. Nasprotno pa je trdil zastopnik SPOe, da je zmagal volilni program socialistov. Ni pa res ne prvo in ne drugo, ker je to stari proračun, ki ga je par sestavil finančni minister dr. Kamitz. Proračun je bil sprejet z glasovi OeVP in SPOe proti glasovom VdU in komunistov.

Gotovo pa je, da ta proračun uveljavlja načelo, da ne sme državna uprava več izdati kakor pa prejema z davki in drugimi dohodki, ker samo to načelo zagotavlja stalnost denarne vrednosti.

Dva gospodarska zakona

Takoj za proračunom je prišel v državnem zboru na vrsto zakonski predlog o notranjem posojilu za zgradbo elektrarn. To pa je v resnici načrt finančnega ministra dr. Kamitz, proti kateremu načrtu se je socialistična stranka dalje časa upirala. Po tem zakonu so dolžnice za novo posojilo vse avstrijske elektrarne, država pa za to posojilo še posebej jamči. Podpisniki posojila dobijo razne ugodnosti pri plačevanju davkov. To posojilo naj tudi zagotovi zaposlitev za daljšo dobo velikemu številu prebivalstva.

Kot naslednji zakonski predlog je prišel na vrsto zakon o ugodnosti hranilnih vlog. Oni vlagatelji, ki bi se za svoje hranilne vloge vezali na odpoved treh let, torej do konca leta 1955, dobijo olajšave pri plačilu nekaterih davkov (dohodninski davek, službeni davek in korporacijski davek, deloma tudi premoženjski in obrtni davek). Znižanje pri davku je največ do 15 odst. Po tem zakonu naj bi bile na razpolago te vezane vloge za izgradnjo vodnih sil in bi tako tudi te vloge pomagale k splošni zaposlitvi.

Tudi ta zakon je bil sprejet z večino obeh vladnih strank. Oba ta dva zakona sta pogoj za večje inozemsko posojilo za nadalj. izrabo vodnih sil. Ko bi bile predvidene elektrarne gotove, bi mogla Avstrija precejšnjo količino električnega toka dobavljati sosednim deželam.

Pogajanja za izvolitev novega koroškega deželnega glavarja in nove koroške deželne vlade so se nadaljevala ves teden. Predsednik socialistične stranke, Ferd. Wedenig, je zahteval, da se razgovarja posebej z zastopniki OeVP in posebej z zastopniki VdU, ne pa skupno, kakor sta ti dve stranki zahtevali. Pa tudi taka pogajanja so bila dolgo časa brez uspeha, ker niti zastopniki OeVP, niti zastopniki VdU niso pristali na zahteve socialistov po znatno razširjenem zastopstvu socialistov v novi vladi. Verjetno bodo končno socialisti od svojih zahtev nekaj popustili, kakor so popustili tudi pri sestavi zvezne vlade na Dunaju. — O seji deželnega zbora poročamo na 1. strani.

Avstrija med Vzhodom in Zapadom

Pri reševanju spora med Vzhodom in Zapadom stopa vedno bolj v ospredje zahteva po avstrijski državni pogodbi. O tem je govoril ameriški predsednik Dwight Eisenhower in o tem so govorili zunanji ministri zapadnih velesil na konferenci v Parizu. Na te govore in zahteve je odgovorilo sovjetsko časopisje, ki je seveda popolnoma odvisno od državne uprave in predstavlja zato uradno mnenje. V tem odgovoru je rečeno, da je mogoče reševati avstrijsko vprašanje le na podlagi prvotnega osnutka avstrijske državne pogodbe. Pri tem pa je treba upoštevati demokratične pravice avstrijskega ljudstva. Kaj si sovjetsko časopisje predstavlja pod temi demokratičnimi pravicami, ni natančneje povedano. Iz vsega tega je mogoče sklepati, da bi le v doglednem času spet prišlo do razgovora o avstrijski državni pogodbi in sicer na podlagi prvotnega osnutka.

KAREL MAUSER:

„Korotan“ pozdravlja koroške Slovence

V nedeljo, dne 12. aprila, je pevsko društvo „Korotan“ v Clevelandu v Združenih državah priredilo svoj prvi samostojni koncert. Čeprav je bil ta daleč od koroške zemlje, je bil vendar tesno povezan z njo. Ne samo ime, ki ga je društvo prevzelo, spominja na slovensko Koroško. Tudi koncert sam, ki je občinstvu posredoval nekaj lepih koroških pesmi, je bil tako domač in tako koroški, da ne bi bilo prav, ko bi o tem nastopu vsaj nekaj ne sporočili.

Pevsko društvo „Korotan“ je zbor mladih pevk in pevcev, ki so po večini nekoč kot begunci živeli na Koroškem. Poznajo koroško pesem in njeno lepoto in njih želja je bila, da to pesem posredujejo ljudem tudi v novi domovini. S pesmijo obenem pa so skušali prikazati tudi bol koroške zemlje, ki zlasti danes doživlja nov plebscit, tokrat od slovenske strani, od tiste strani, ki trdi, da je v Osvobodilni fronti prinesla rešenje slovenskemu človeku na Koroškem.

Mi vemo in smo prepričani, da je pošten slovenski koroški človek ohranil svoj obraz. In ta pravi obraz smo skušali prikazati v tem pevskem nastopu. Upam, da se nam je posrečilo. Čeprav je pevsko društvo „Korotan“ še mlado, pelo je iz srca in občinstvo se je razhajalo z globokim spoštovanjem pred lepoto koroške pesmi in pred občutjem koroškega srca.

Šest koroških pesmi je zadonelo z odra. Vedno lepa Gor čez izaro, Kje so tiste stezice, Stoji hartelc zahrajen, M' je pa krajček posvava, Juhe, pojdamo v Škof'ce in So še rož'ce v hartelnu žavovale. Vsaka po svoje lepa, vsaka pa tako izrazito koroška, preprosta in globoka, da je bilo navdušenje pri ljudeh veliko. S to pesmijo je slovenski človek na tujem hotel pokazati in dopovedati, da je slovenska Koroška živa in tvorila. Da je koroško narodno blago, da je koroška narodna pesem eden največjih priči, da je **koroški slovenski človek ud slovenskega občestva** in da je govorjenje o nekem skvarjenem narodu velika laž, ki je v sramoto vsem avstrijskim politikom, ki nočejo razumeti, da dvajseto stoletje ni stoletje pritiska, ker tega je bilo dovolj še pred nedavnim.

ŠMARNICA

Ti si najlepša gozdna cvetlica, širne livade bi lahko krasila, belo oblečena kakor nevesta — pa si se rajši v gozd umaknila.

V gošči ne najde mrzla te slana, da bi ti belo cvetje ožgala; stalno te vabi drozgovo petje v tiho zavetje.

Nič ne zahtevaš nove gredice, kakor vse druge vrtnice cvetlice, slednji prostorček sprejmeš z zahvalo v gošči za skalo.

Ljubljenka naših majskih oltarjev, zdaj kakor nekdanj v dobi viharjev; v hudih si časih tamkaj venela, šmarnica bela.

Zraven Marije takrat si bila, ko je sirotam solze hladila; bodi do konca časov ji zvesta, majska nevesta!

Limbarski

Marija gre čez trate...

Marija gre čez trate, čez same zarje zlate, ki v čast so ji prižgane in čez goré poslane.

Cvetlice na samoti hitijo ji naproti, odete z belo svilo. Ji sedajo na krilo.

Krilatci na drevesih pojejo o nebesih, o svitu rajske zore izza Sionske gore.

Vse svira, žvižga, piska, vrti se, skače, vriska; v zvonikih pritkava, v svetliščih kliče: „Slava!“

Limbarski

Kulturno pričevanje je vselej najmočnejše. Tudi ta nastop „Korotana“ je to izpričal. Pokazal je, da moremo vzdržati pritisk samo v tesno povezani kulturni tradiciji, ki nima v sebi nobenih napačnih ambicij, kakor se danes kažejo tudi na Koroškem. Svoboden človek noče kulture, ki je samo sredstvo do političnega uspeha, tudi noče kulture, ki je samo kamuflirana, to je prikrita prodaja socializma in komunizma. Svoboden človek hoče kulturo, ki je čista, ki priznava človekovo svobodo in njegovo duhovnost.

Prepričan sem, da bo koroški slovenski človek vesel uspeha, ki ga je dosegel „Korotan“ s koroško pesmijo. Vesel je zato, ker

Slovenska pesem, bodi pozdravljena!

Komaj sem začutil v sebi življenje, si me že, pesem slovenska, objela in se naselila globoko v srce. Vzljubil sem te — kako te ne bi — ko mi je mati s križem in pesmijo večer za večerom voščila lahko noč. Ob lepih zimskih večerih si mi zajela dušo, ko sem leže na zapečku zamaknjen poslušal veselo pesem deklet in fantov vasovalcev. In ko sem se prvič podal preko domačega praga, si bila z menoj. Na vasi in v cerkvi, ob praznikih in delavnikih; v veselju in v prvih težavah. Rasla si z menoj in pela, trpela in jokala; se podila z vaškimi paglavci ob savskih bregovih in se zdaj mehko, zdaj razigrano oglašala v vrbovi piščalki. Šla si z menoj kot božajoč materin pogled preko domačega praga. Na dolge prašne ceste, med zatohle mestne stene in — spet domov, kjer sva bila še najbližja. Potem sva hodila na vas, pod vaško lipo, v nočeh, ko je bilo srce nekje prav na vrhu in vriskalo v mesečno noč —. Med fante sva stopila in v večerno pokojnost položila svojo dušo. Na dekliška okna sva trkala, da so jim srca trepetala kot nageljni med križi. Med žanjice sva zavila in se pridružila postavnim koscem, ko so se poslavljali kraj vasi.

Potem pa si šla daleč, daleč, na vse kraje domovine, na vse kraje sveta. Z vojaki si bila v strelskih jarkih, da so za trenutek prisluhnil tvojti lepoti in za hip zasanjali o vsem, kar jim je prinesla poslanka z doma: o soncu in domu, o materi in zimzeleu, o lepoti življenja, ki je bilo zanje tako daleč, le še kot lepa pravljica. Potem si šla med žive okostnjake, v taborišča smrti, kjer

se na ta način koroška bolečina ne pozablja. Vesel pa tudi zato, ker bo čutil v tem moralno oporo zase. Svobodni Slovenci nismo pozabili svojih bratov na Koroškem. Živimo z njimi, pazno zasledujemo njih borbo. Če se komunisti in njih sopotniki prodajo avstriji, socializmu, je za nas samo nov dokaz, da komunizmu doma ni za koroške Slovence, temveč želijo, če ne drugače, po hrbtih socialistov pripeljati ljudstvo v eno stajo z enim gospodarjem.

Mi hočemo pokazati čist slovenski koroški obraz. Ta še živi, čeprav so ga skušali oblitati z gnojnico. Ne bomo zmerjali, tudi ne bomo gradili z blatom kakor še nasprotnik pred nedavnim. Gradili bomo na čisti kulturni tradiciji in to bo nekoč pred zgodovino obstalo.

„Korotan“ je pokazal to pot. Edino prava je. In s te poti stiskamo roko slovenskemu človeku.

so te objeli z upajočimi očmi, objeli kot njihovi prsti rožni venec. Pred nje si položila zadnji pozdrav trpeče domovine, one domovine, ki ima veliko vasi in mest, pa samo eno srce. Pozdrave njenih otrok in vsega, kar je našega, si zavila v veliko pisano slovensko culo in še zadnjič razložila pred nje. Obstala si in videla, da njihov zadnji nasmeh ni bil nič mrtvaški...

Nato si zavila med one, katerim so prepovedali imenovati tvoje ime in si v njih srcih zapela himno Vstajenja. Tedaj so bile črne kraške kuhinje kot svetle izbe in koroška zelena okna je pozlatilo sonce. Verovali so in še verujejo v tvojo moč in ljubezen.

Povsod si bila med nami v najtežjih trenutkih. Takrat, ko je vse, kar je človeškega odpovedalo, ko so bile ceste polne solza in nepokoja; takrat, ko smo stali golih rok in skrušenih src pred neznano usodo. Pa si se oglasila in zadonela, privrela iz globokine kot naši gorski studenci — v grozo tedanjih dni. Pod oboki vetrinske cerkve si rotala Marijo, naj bo Mati Usmiljenja in debele samostanske zidove si prevpila, da so te slišali daleč in te občudovali tudi oni, katerim si bila tujka. Povsod si odpirala trda srca, a v naša vlivala hladilnega olja. Leta in leta, da je bilo vse, kar se je videlo težko in črno, naenkrat lažje in svetlejšje. Dajala si od svojega obilja in moči. In še si dajala.

Povsod si z nami, zdaj vesela in nasmejana, zdaj jokajoča in mehka, zdaj vriskajoča, kakoršna je pač prilika. Vedno pa domača

in dobra kot ržen kruh, ki leži na javorovi mizi. Slovenska pesem —! Hvala ti za vrisk in jok, hvala za domotožje in neznano srečo. Hvala ti tudi za zadnjo še neizpeto pesem!

Slovenska pesem — vino Slovenskih gor in dolenskih Gorjancev; trpko brinje kraških ognjišč in grčava robotost gorenjskega kota, bitje slovenskih src ob Zilji, Dravi, Savi in Soči. Ljubezen deliš in sovraštvo otajaš, srce poživiš in veselje porajaš. Pozdravljena, pozdravljena, povsod in vselej!

VSE ZA MLADINO!

V zadnji številki našega lista je pri članku „Vse za mladino“ bila pomotoma izpuščena vrstica, kar dejstvo vsebine precej spremeni. Pravilno bi se moralo glasiti: „Tudi prosvetno ministrstvo je uvidelo potrebo po novodobnem, zanimivem, poučnem in umetniško visoko stoječem čtivu ter je odobrilo vsoto S 5000.— za nakup slovenskih knjig. S tem denarjem je bilo mogoče kupiti med drugim tudi tri vrste slovenskih čitank za višje šole, to je 75 knjig. V celoti je bilo kupljenih nad 400 knjig.“

Pomlad na vasi

Klopce na vrtu vabijo v senco, pravkar je starček suknjo odložil; plaho se skriva kurja družina, nizko nad vrtom je jastreb zakrožil.

Brana na hlevski zid se naslanja, sveti se v majškem soncu oralo, dekla pometa tesno dvorišče, shranil za jesen hlapec je tnalo.

Poje živahno drobna sinica, skače in seda z veje na vejo, zida si gnezdo, ljubo domovje in razkopava staro odejo.

Zopet se vrača novo življenje v gaje, na trate, polje in vrte; vsaka živalca je zaposlena in zatopljena v svoje načrte.

Limbarski

PREGOVORI

Kakoš ne zna leteti, dokler ne zapazi skobca.

Glad se ne da utešiti z besedami.

Vsak daje to, kar ima.

Iz poštenih ust — poštena beseda.

Potreba je najboljša učiteljica.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

ROMAN

(Petnajsto nadaljevanje)

„Bog daj, tako!“ se je gorko zahvalil Jan in se zravnal. „Ne čudite se, gospodar, da me je ta novica pretresla,“ je opravičeval svojo slabost in razložil stvar. „S Piksom sva bila doma vrstnika in v vojski kakor brata. Nisva govorila o tem, a čutila sva, da se imava rada. On nima v Putimi krvnih sorodnikov, zato je želel, da bi bil njegovim sirotam varuh, in tega mu nisem mogel odreči.“

„Težko in odgovorno dolžnost si vzel nase. Toda zavzemi se za reveže, vdove in sirote, to je delo usmiljenja, delo nad vsemi drugimi dobrimi deli, boljše nego miloščina, romanje in molitve,“ je resno dejal Kovanda in pomirjen zapustil Cimburo.

„Gospod je moja moč in upanje, tolažba moja v vsaki žalosti, jaz pri njem — podnevi in ponoči iščem pomoči.“

si je pel Jan pri delu v večernem mraku z žalostnim glasom. Nikdo ga ni motil, nihče ga ni ogovarjal, spoštovali so njegovo žalost in bol.

V sredo zjutraj so pokopali na putimskem pokopališču kmeta Pikso. Iz vse okolice, iz Hradišča, Smrkovice in Zatave, z Ražič, da, celo iz Kestran in Hermanj so prišli kmetje na pogreb. Putimski Hubáček, Čeunoch, Babák, Keclik in Žizka s Hanákom so ga prinesli na pokopališče, Cimbura in semički prijatelji pa so ga spustili v grob. Gospod upravitelj je s pevci zapel ganljivo slovo. Vsem so se orosile oči, ko so otroški soprani in alti žalostno klicali:

„Zbogom žena, deca moja!
Nima smisla ob grobu statil
Vi vrnite se v življenja boje!
Mene tu pustite tiho spati!“

Cimbura se je vrnil ves prevzet s pogreba. Dolgo se ni mogel otresti tesnobne more. Odkar pomni, ni imel toliko skrbi, ker je doslej skrbel samo zase in ne za druge. Z uradi ni imel nikoli posla, zdaj pa se je kot varuh moral z njimi

seznaniti. Gospod svetnik Miltner je sedaj postal Cimburov svetovalec. K njemu se je zatekal v vsem in ni popustil, dokler se ni izvršila poslednja volja rajnega. Najstarejšemu fantu so prepisali posestvo, do njegove polnoletnosti pa je smela na njem gospodariti vdova, bodiši šama, bodiši z možem, če bi se drugič poročila. Po štirinajstih letih naj bi prevzel posestvo pravi gospodar, bratu in sestri pa naj bi izplačal delež, materi pa oskrbel kot do smrti.

„Kaj pa, če bi slabo gospodarili, če bi se v teh letih posestvo zadolžilo,“ je opomnil gospod svetnik.

„Tudi to, tudi za to jamčim,“ je zagotavljal Jan.

V tem trenutku je postal žalosten. Zavedal se je, da si veže roke, da se ne bo smel ganiti iz Hradišča; ko bi imel v Putim samo korak, da bi večkrat mogel pogledati tja in se o vsem prepričati. Njegove sanje o osamosvojitvi, da bi si kje kupil, najrajši v Semičih, posestvo, so se razkadile. „Zrtvoval se bom,“ si je dejal mirno, „tudi vozništvu se bom odpovedal in se nehal klatiti po svetu.“

Cimbura je v resnici nehal voziti v Prago. K temu ga ni nagibalo samo varuštvo, temveč tudi konja. Dobrak in Divja sta počasi zgubljala čilost, rada sta že počivala. Vzljubila sta resen, počasen korak, Cimbura pa ni imel tako trdega srca, da bi ju z bičem priganjal. Iz Piska v Prago je začel voziti poštni voz in tudi drugi so se po Cimburovem zgledu oprijeli biča in voza, da bi jih živil. Tako se je Cimbura z lahkim srcem in skoraj veselo poslovil od Prage. Samo polje je še nadalje hodil z vprego obdelovat v Pisek. Kovanda je prodal vole — in, ko „postrvi“ niso vsega zmogle, tedaj je Cimbura pomogel tudi doma. V začetku ga je bilo videti vsak dan, kako na večer hiti iz Hradišča čez hrib v Putim. V hišo niti vstopil ni, šel je naravnost v hlev, pogledal konje in živino, pregledal krmljenje in pospravljanje, povprašal, kaj so delali in kaj nameravajo naslednji dan. Ob nedeljah je obhodil polja in popoldne po nauku se je razgovoril z otroki in s še vedno jokajočo vdovo.

Tudi Kovanda je pogledal na delo in na služinčad pri Piksovih, kadar ga je pot zanesla na putimske meje. Prihajali so celo prijatelji iz Semičev in svetovali ter pomagali.

„Kaj pomaga vse to, deset varuhov ne nadomesti enega očeta in sto hlapcev ne enega gospodarja,“ je nekoč Kovanda dejal doma ženi.

„Slabo gospodarji?“ je skrbno vprašala kmetica.

(Nadaljevanje na 4. strani)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

OTOČE — WAIDMANNSDORF

Mnogo nas je čitatelj in naročnik „Tednika“ v naši „republikli“. Priznati pa moramo, da se vse premalo oglašujemo v listu. Smo pač večinoma vsi zaposleni v mestu, pa se raje od časa do časa kar oglašimo v uredništvu, če je treba plačati naročnino ali si izposoditi kako slovensko knjigo. Končno smo meščani, čeprav se že koj za našo naselbino (siedlung) razteza dolgo Sojniško polje (Sattnitz).

Ob večerih vrtnarimo, ob sobotah zavijemo v kino, ob nedeljah dopoldne pa nas je videti pri sv. maši v novi cerkvi sv. Jožefa. Ta sicer še ni povsem dovršena, ko pa bo, bo delala čast našemu naselju. Kako je bila potrebna, so dokaz dobro obiskane cerkvene pobožnosti.

V Waidmannsdorfu (Otoče) je tudi nekaj slovenskih obrtnikov, ki so med vsem prebivalstvom znani po svoji solidnosti in marljivosti. Tako si je tudi naš rojak Štefan Katz postavil novo pekarijo na Siebenhügelstrasse 75. Sredstva za to si je pridobil z marljivostjo in varčevanjem. Radi kupujemo naš vsakdanji kruhek, žemljice, kifeljčke, osoljenice itd. pri njem, ker peče vse pecivo res strokovnjsko in okusno. Vemo tudi, da podjetni možak ne štedi pota in razdalje ter razvaža svoje pekarske umetnine po vsem Celovcu. Od mnogih novih odjemalcev smo slišali zelo pohvalne izjave. Tako je treba: zrno do zrna — po-gača! Pa še drugič kaj!

SVETO MESTO PRI ŽVABEKU

Skrita, vendar daleč na okoli znana, stoji cerkva pri Svetem mestu. Gotove dni v letu pa samotni kraj oživi. Prvi tak dan je druga nedelja po veliki noči. Tako smo se tudi letos zbrali na tem hribu in bilo nas je, da malokdaj toliko. Saj smo imeli tudi krasno vreme. Prišli so romarji od daleč in od blizu. Še vedno pa pogrešamo onih ro-

Pri nas na Koroškem

Vsem Slovincem iz Celovca in okolice

Slovenska igralska družina v Celovcu vabi na kulturno prireditev, ki bo

V SOBOTO, DNE 2. MAJA 1953,

ob 8. uri zvečer v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

S p o r e d :

1. „SVOJEGLAVČEK“, burka v treh dejanjih.
2. MATERINSKI DAN 1953.
3. PETJE pevskega zbora učiteljsčnikov slovenskega učiteljsča iz Trsta.

Preskrbite si pravočasno vstopnice, ki jih dobite pri upravi „Našega tednika“ in pa pol ure pred začetkom igre v dvorani.

marjev, ki so nekoč prišli iz bližnjega št. Daniela ter iz oddaljene Mute. Slednji so prišli s procesijo že zvečer, prvi pa v nedeljo zjutraj.

Pri svetih mašah, ki so se vrstile, sta prepevala mešani in moški zbor. Žegnanje smo zaključili s petimi litanijami Matere božje. Seveda so bližnji gostilničarji poskrbeli, da nismo odšli lačni. Oni, katerih pot v hrib ni utrudila, so se pa ob zvokih godbe zavrteli. Saj brez rajanja — žal — ne more miniti nobeno cerkveno žegnanje.

PLIBERK — LIBUČE

Pred veliko nočjo je naše kraje, naše podružnice in naše podeželske šole zapustil g. kaplan in katehet Alojzij Kulmež. Bival, deloval in učil je med nami cela 4 leta. Tih in skromen je obiskoval naše družine in se z nami pogovarjal po domače. S svojo prirojeno šegavostjo in z zdravim humorjem je

prinašal dobro voljo in sonce med nas. Ni tehtal svojih žrtev, ko je ves njemu odmerjeni prosti čas porabil pa posvečevanje duš in nedelj na petih podružnicah pliberške fare. Neutrudno je zbiral darove za popravilo naših ljubkih cerkvic. Ni štel težavnih korakov in težkih opolzkih poti in globoč navzgor in navzdol, ne v slabih vremenih ne v boleznih. Tudi ni štel in ne hotel slišati vseh zbadljivk od strani nevhvaležnih otrok — velikih in malih — v svesti si, da gradi iz naših tal lestvo do neba in med nami močen steber narodu.

Sedel je na svoj motor, ki ga je krmil in napajal iz lastnih prihrankov, hitel je od vasi do vasi, da napolni z božjo pomočjo praznote naših duš in odvzame prekipevaljočo bōl iz srca. — Bedel je v večerih in v nočeh, da dohiti podnevi zamujeni čas v korist svojih dušnopastirskih študijev. Prvi duhovniški idealizem, prvo mlado dušnopastirsko gorečnost je poklonil pliberški fari. In to njegovo delo znamo mi, njegovi prijatelji, dobro ceniti in njegovega truda ne bomo pozabili. Naj mu bo delo na njegovi novi fari bogato blagoslovljeno! — Prosimo ga pa, gospoda kaplana Alojzija, naj pozabi na vse žalitve in nezasluženo, nepravilno mu zadane udarce v obraz in zahrbtno. Naj mu razočaranja tekom gorečega dela mladega mašništva ne vzamejo poguma za nadaljnje delo na križevem potu duhovniškega življenja.

se jim bo ljubilo, bodo lahko tudi zaigrali svinjko.

To se je podilo po glavi Kovandovemu pastirju, ki je za drugo deklo grabil za vozom drobne bilke raztresene otave. Pazljivo je poslušal pogovor starejših, toda sam se ga ni smel udeležiti, ni smel povedati, kako se veseli, ko bo pognal na pašo, „na prasto“, kjer ne bo treba ne paziti, ne zavračati požrešnih krav, ki vedno rade silijo v škodo. Da bi se predal svojem veselju, je za trenutek prenehal grabiti, se oprl na grabljišče in z iskrenim se, veselim pogledom objel prijazno pokrajino. Zdajci je opazil, kako s Putime po hribu navzdol teče k njim Piksov France. Dobro ga je poznal. Pozimi sta skupaj hodila v putimsko šolo in mali Piksa je bil pogosto gost pri Kovandovih. Zato se mu je zdelo prav, da opozori, kaj je opazil.

„Franček teče sem!“ je zaklical.

Vsi so kakor na povelje prenehali z delom in se zazrli proti Putimi. Res je od tam tekkel fantek kar čez polje naravnost k njim. Tekel je razoglav, bos, z nogami se je komaj dotikal tal, z rokami pa je mahal kakar s krili.

„Ej, Bog, tu se je pa nekaj zgodilo,“ je rekel Kovanda in čelo se mu je v skrbeh nagubalo. „Kajti sel teče le, če prinaša slabe novice. Z dobrimi se mu tako ne mudi.“

Cimbura je z vilami v rokah tekkel fantu naproti.

„Kaj se je pa zgodilo?“ mu je že od daleč zakričal in vsi so utihnili, da bi razumeli.

„Striček, striček!“ je hlipalo fante, „mamica vam naročajo, da bi vse pustili in prihiteli k nam. Pasel sem na detelji in — in —“

„In živino je napelo,“ je zakričal od zadaj stari Kovanda, ki se ni mogel premagati.

„In živino napenja,“ je vpil deček. Jok, strah, groza in nevarnost, vse to je trepetalo in drhtelo v otroškem glasu. Bilo je zapisano v preplašenem obrazu in gledalo iz objokanih dečkovih oči.

„Jezus, Marija!“ je zatarnala dekla na vozu in lomila z rokami. Kakor ubiti so obstali možje. Vsem je v tem hipu jasno stopila pred oči na kmetih dobro znana žalostna slika, ko napenja živino.

„Na konje!“ je prvi ukazal Kovanda in začel izpregati od voza Janov par. „Tu si kako pomagajte, jaz grem z njim,“ in je zvezal štrange h komatu in se pognal Divji na hrbet. Od razburjenja iz strahu se je kar tresel. Jan je brez besede posadil fantka na Dobraka in se sam usedel za njim. „Povej mi,“ mu je strogo dejal, ko sta konja tekla po župnijski česti od Hradišča k Putimi, „kje si pasel?“ (se nadaljuje)

PLIBERK

Zadnji čas smo z novicami bolj kasni. Danes pa moramo povedati, da smo resni-coljubni in hočemo zato povedati, da grdo obsojamo lažne navedbe „brez-vestnika“, ki se hoče hvaliti s tujim perjem. V dopisu iz našega mesta piše „Brez-vestnik“, da se je ponesrečil neki „Bidmajer“, kateri naj bi bil sodelavec, pomočnik in udeleženec pri njihovih prireditvah. K temu pa moramo pripomniti, da je to mogoče res za zgoraj navedeno ime. Vsej javnosti pa moramo povedati, da se te izmišljotine ne nanašajo na ponesrečenega in tragično umrlega Pepija Widmayer-ja, ki nikdar ni sodeloval pri kakšni njihovi prireditvi. Tudi njegovo zavednost zlorablajo v svoje name-ne, tako da bi resnico s svojimi navedbami zatemnili. Spoštovanje, ugled in priljubljenost, ki jo je rajni Pepi užival radi prijaznosti, vljudnosti in dobrohotnosti, so morali priznati tudi njegovi nasprotniki, kakor jih upravičeno lahko imenujemo. Saj mu niso nudili ničesar dobrega, le grenili so mu življenje. Da je Pepi ljubil svoje drage, je znano vsem. Zato se ne čudimo, da je zaprosil tudi za dovoljenje, da bi smel obiskati svoje preostale, katerih še ni zadela usoda kakor mater in brata, ki sta umrla v taborišču. Za veliko noč je hotel obiskati svojega brata in materin grob, pa mu to ni bilo dano, kajti prej ga je zasula hladna zemlja.

Kako se je rajni veselil izleta v Francijo in Španijo s tovariši iz Touring kluba, ki je bil določen za nedeljo po veliki noči. Toda to pot so morali njegovi tovariši iz kluba nastopiti sami z boljo v srcu, zavedajoč se, da se nikdar več ne bodo vozili skupaj. Na belo nedeljo so se vsi udeležili službe božje na trgu v Pliberku. Pred odhodom 80 mil. g. proš blagoslovili vsa motorna vozila kakor tudi njih lastnike ter so jim v nagovoru želeli srečno vožnjo in še srečnejši povratek. Upamo, da se srečno vozijo, ter da se bodo v prvi polovici maja tudi srečno vrnili. Prepričani smo, da nam bodo mogli pripovedovati mnogo zanimivosti s svoje vožnje.

SV. JURIJ PRI LIBUČAH

V krasnem sončnem jutru so topiči oznajali preko libuških poljan, da imamo pri sv. Juriju žegnanje. Na malem hribčku in v cerkvi, ki je bila za ta dan mnogo pre-majhna, se je zbralo veliko ljudi. Med slovesno sveto mašo, ki so jo darovali pliberški g. kaplan Jančar, je prepeval libuški moški pevski zbor, katerega ubrano petje je slovesnost žegnanja povzdignilo. Glasno pokanje topičev, ki je mali hribček in cerkvi-co kar stresalo, je oznanjalo glavne dele sv. maše.

Dopoldansko opravilo smo zaključili, nato smo se podali h kramam, kjer so nudili razne dobrote. Tako okrepani za dušo in telo smo se razšli. Popoldne pa se je zbralo precej ljudi pri Blažaju, ki je ta dan odprl novo gostilno pri novem premogovniku. Tudi tukaj je bilo slišati vesele glasove v pozno noč.

ŠT. VID V PODJUNI

Te dni je obhajal g. inž. Marko Polcer, naš pionir naprednega sadjarstva, svojo

Kolesainnadomestne dele

PUCH, JUNIOR in PANZER
nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji

MAX TRAUN

Pliberk - Bleiburg, Kumeschgasse 14

60-letnico. Vsi, ki vemo ceniti njegovo nad-vse zaslužno prizadevanje, mu čestitamo k njegovemu jubileju in mu želimo za bodočnost potrebnega zdravja ter dosedanje-ga idealizma in optimizma. Uspeh potem ne more izostati!

Na veliko noč je umrla Blaževa Katra na Horcah in smo jo v torek nato pokopali ob veliki udeležbi. Na dan tega pogreba pa je umrla Dobnikova mati v Nagelčah, Jožefa Tomažič. Od obeh se je moški pevski zbor poslovil z več žalostinkami in g. dušni pastir se je poslovil od obeh v lepih besedah, v katerih je obe pokojni označil kot stebra verskega krščanskega življenja. Obe sta bili ženski dela, trpljenja in molitve. Predvsem rajna Katra se je z dolgim trpljenjem in boleznijo pripravljala na smrt in večnost. Rajna Dobnikova mati je bila mati strokovnega učitelja Joškota Križmana, ki je v službi v Jugoslaviji in se žal ni mogel udeležiti pogreba. Žalujemo ostalim naše najprisknejše sožalje, rajni-ma pa večni mir in blag spomin!

Najlepše darilo je praktično darilo

Kako hočete razveseliti svoje najdražje, kupite: otroška dvo- in trokolesa, dirkalna in luksuzna kolesa z in brez prestave, šivalne stroje vseh znamk in tipov, pralne stroje vseh vrst in tipov na ročni ali na električni pogon.

VSE DOBITE V TRGOVINI STROJEV

Johan Lomšek, Zagorje, p. Eberndorf

„Ne slabo, ampak posli vedo, da nad njimi ni budnega očesa. Cimbura pride samo zvečer ali pa zgodaj zjutraj za hip in tako gospodari tam ljubi Bog. Najbrž bomo Cimburo zgubili. Moder je in bo uvidel, da ne more služiti tu in tam. Dvema gospodoma ni mogoče služiti. Hoče pomagati nam, pa je bolj potreben tam.“

Služiti tja ne bo šel, že zaradi ljudi ne,“ je odločno dejala gospodinja.

„Lahko pa bi šel tja kot gospodar.“

„To bi bilo pač najbolje. Kaj si naj ta ženska sama začne,“ jo je gorko pomilovala Kovandova.

Cimburi gospodar niti besede ni črnil o tem, ampak ga je samo opazoval, kako se često vrača s Putime jezen in je mirno poslušal njegove tožbe.

„Z delom so zaostali. Kar mi pokosimo v pol dneva, za to rabijo oni ves dan. Mi smo pripeljali šest vozov ječmena, oni pa s težavo tri. Ostalo jim bo namočil dež.“

„Eno leto bo zdržal,“ si je mislil Kovanda in še dalje molčal pred Cimburo o svojih načrtih. Le kadar se je v Pisku in drugod srečal s semiškimi prijatelji, jim je vneto in pre-pričevalno govoril, kaj misli o tem.

„Siliti ga v to ne smemo, sam se mora odločiti. Samo med vami nekdo, izmed vaših ljudi, ga mora na to spomniti tako nepričakovano, da tega ne bo čutil in beseda se bo prijelala, bo vzklikla in načrt se bo posrečil,“ je vneto govoril Kovanda in z veseljem opazoval Cimburo, kako skrbi za putimsko proščenje, kako Piksovi otroci drobijo k njemu v Hradišče z vprašanji in naročili, kako se Jan z njimi ljubeznivo pogovarja, igra, jih deva na konje in jim pripravlja igracke...

„Ti ga bodo najprej potegnili tja...“ se je Kovanda zvito smejal, ker je poznal Janovo veliko ljubezen do otrok.

Bil je lep, sončen jesenski dan. Na travnikih se je sušila poslednja otava. Šuštel in dehtela je na vilah, s katerimi jo je Cimbura nabiral in v velikih kupih metal dekli na voz.

„Ne bo dolgo, in ves kraj bo gol in lahko bo prišla zima,“ je govoril gospodar, ki je s sinom nakladal drugi voz.

Strnišča so bila že zorana. Na njivah se je parila in gnila črna krompirjeva nat, tu in tam pa so se belile izza velikih, modro nadahnjenih listov zeljnate glave. Ko se pospravi to dvoje — zelje in krompir — tedaj bo „prosto“, pastirji bodo zavirskali, ker ne bo treba več paziti na živino, ki ne bo mogla več delati škode, ne na poljih ne na travnikih. Zato bodo lahko sedli v krog, zanetili ogenj, gledali v njegov plamen in dim, si brezskrbno pripovedovali ter prepevali in če

ŠT. JAKOB SE JE IZKAZAL...

Nekako nestrpno smo zadnje dni že pričakovali, kaj nam bo gospodinjstva šola letos ob zaključku pokazala.

Prva pot je bila na šivalno razstavo, ker ima šentjakobska šola vendar dva dela, to je šivalni tečaj in gospodinjstvo tečaj. Na prvi pogled smo opazili, da so izginile blazinice in da je vse, kar smo videli na razstavi, posvečeno praktičnim potrebam življenja. Od srajce, nove in zakrpane, do lepo našite posteljnine, pogrnjenih miz s krasnim namiznim perilom, in celo vrsto oblek smo našli na razstavi.

V drugem prostoru pa je razstavila gospodinjstva šola. Razni vložki za juho, konzervirano meso v vseh oblikah, vkuhanu sočivju, vkuhanu sadju, pecivo vseh vrst in seveda tudi razne torte za praznike. Te zadnje pa so bile tako umetniško okrašene, da je vse spraevalo za mojstrom ali mojstrinjo takega dela. Ta pa je ostal skrit in prikrit, ker ni bila razstava del ene ali druge osebe, marveč razstava šolske skupnosti. Razume se, da so dekleta vse razprodale.

Kakor je že razstava zadovoljila vsakogar, kdor jo je videl, tako je kulturna prireditev nudila poseben užitek, da ne poudarimo posebej vzgojne note, katero je imela vsa prireditev.

KULturna PRIREDITEV

Najprej so stale na odru dekleta v novih poskusnih nošah s svojo učiteljico in voditeljico gospodinjstva šole ter zapele uvodno pesem. Mladež iz otroškega vrtca, v srčkah oblekah iz papirja, je posamič in v

Kosilnice z vezalcem snopov, kosilnice za travo in žito, grablje za seno, obračalniki sena — Mlatilnice — Motorne kosilnice znamk Reform, Stadler, Austro-Rapid — Aparati za brušenje

JOHAN LOMŠEK

ZAGORJE — ŠT. LIPS, P. EBERNDORF

Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

skupinah pokazala sliko življenja v otroškem vrtcu. Ciciban in čebela sta izzvala pri občinstvu val navdušenja. Pek pa nam je ponujal lepo rumeno zapečene preste. Staršem so se rosile oči, ko so videli svoje najmlajše na odru in tam so tudi spoznali, koliko dela in ljubezni polaga v otroški vrtec sestra, ki je duša tega vrtca. Kdor pa si je poleg tega še ogledal prostore otroškega vrtca, ta pa bi svoje otroke kar zapeljal tja, če bi bilo le malo bližje. Posebno v polletnih mesecih je vrtec za kmetice velika dobrota, ker vedo, da so otroci dobro oskrbljeni in tudi dobro vzgajani.

Za nastopi otroškega vrtca je kratko govoril dr. Joško Tischler, ki se je predvsem zahvalil častitim sestram za njihovo ne-

umorno delo. Med drugim je poudaril naslednje misli:

Starši, mladina!

Starši, kaj je naša življenjska skrb in naša življenjska delo? Želja in upanje, da bi se našim otrokom dobro in boljše godilo kakor nam.

V četrti božji zapovedi pa se glasi: spoštuj očeta in mater, da ti bo dobro na zemlji. To, mladina, pa je naslovljeno na te.

Da bi omogočili svojim otrokom pot v življenje in jih za to življenje usposobili, jih pošiljamo v šole in jih sami učimo. Tako življenjska šola je tudi sestrinska šola v št. Jakobu. Na stotine slovenskih gospodinj in mater se je šolalo med temi stenami, ki so bile s toliko ljubeznijo in s toliko požrtvovalnostjo zgrajene, da je narod o njih rekel in to govori tudi danes: „To pa je naša šola. V to šolo bomo dali svoja dekleta. Sestre nam jih bodo vzgajale, njim jih bomo zaupali!“ Že od leta 1908 se to ponavlja leto za letom, vihar in burja sta divjala po naši deželi, vse je vihar razdejal, narod pa je ostal. Iz svojih korenin je narod zopet pognal, sestre so se zopet vrnile med svoje in naše stene in zopet so starši z velikim zaupanjem poslali svoje hčerke. Potrudili so se vsi, da bi pomagali, največ pa so doprinesle sestre same. Kdor jih je videl pri delu in občutil tisto ljubezen, s katero so se posvečale temu vzgojnemu delu, ta je mogel spoznati, da imamo v naših gospodinjstvih šolah nenadomestljive ustanove, da pa se vse premalo važnosti teh ustanov zavedamo.

V zadoščenje je bilo meni osebno in gotovo tudi sestram in dekletom pred dvema dnevoma, ko sta zastopnik kmetijskega ministrstva iz Dunaja in zastopnik kmetijske zbornice izrazila vse priznanje tega dela in izrazila občudovanje, da je vzdrževanje take šolske ustanove sploh s temi skromnimi sredstvi mogoče.

Porabil pa bi rad današnjo priliko, da se zahvalim sestram, ki se žrtvujejo zavodu z enim ali drugim delom, ker z vsakim delom doprinesejo k vzdrževanju šole. Prav posebno pa bi se hotel zahvaliti sestram, katerim je poverjena neposredna vzgoja deklet, za brezmejni trud in skrb, predvsem pa za tisto notranjo moč, ki jih drži tedaj, ko so gmotne težave največje. Na malem posestvu, ki šteje komaj par hektarov zemlje, preživljati pri tako skromnih prispevkih družino, ki šteje včasih 60 do 70 ljudi, to je velika umetnost.

Sestre pa našim dekletom ne dajejo samo strokovnega znanja, one jim krepijo tudi življenjsko hrbenico, da bodo tudi v vsakdanjem življenju ta dekleta stala kakor skala. Da bodo ta dekleta tudi zanjprej nosilke in budilke tiste življenjske miselnosti, katero smo prevzeli od svojih staršev, da jo izročimo naprej svojim potomcem in tudi poznejšim rodovom, da se ne

izneverimo slovenskemu, narodnemu in katoliškemu izročilu, ki nas je spremljalo in krepilo tudi tedaj, ko je izgledalo, da bo vse vihar razdejal, narod pa je le ostal.

Mladina! Tebi pa je danes razstava pokazala, da dekleta niso zaman hodila skozi 6 mesecev v gospodinjstvo šolo; šivalna in kuharska razstava je dokaz strokovnega dela, nastop na odru pa je dokaz, da je šola tudi vzgajala srce in duh. Brez srca in brez duha se bomo sicer lovili okoli materialnih dobrin, svoje lastne sreče pa ne bomo našli. Kakor je šiling za človeško življenje potreben, tako za človeško srečo ne zadostuje.

„V GOSPODINJSKI ŠOLI“

Sledila je igra dvodejanka „V gospodinjstvi šoli“. Bila je ta igra prvič igrana in bi jo prav zelo priporočali tudi drugim odrom. Tako nazorno prikazuje težave doma, predno se starši vendar odločijo, da dajo deklet v gospodinjstvo šolo. Sadovi strokovnega šolanja so pokazani prav iz praktičnega življenja, istočasno pa je v igri prikazan prerež vsega dela v gospodinjstvi šoli.

Sledil je prizor „Snubitev“, ki je prav tako življenjsko pokazal stvari kot so.

Ob koncu pa se je gojenka iz gospodinj-

Velika izbira poletnega blaga za materinski dan in birmo po presenetljivo nizkih cenah pri

MORRE

samo Theaterplatz 1

ske šole zahvalila vsem, ki so pomagali, zahvalila se je predvsem sestram in zavodu za uk in vzgojo in tudi obljubila, da bodo dekleta zvesto čuvala in praktično uresničevala nauke gospodinjstva šole.

Prireditve je bila v soboto za otroke. V nedeljo pa so morali ponoviti vso prireditev kar trikrat, tak je bil obisk. Brez pretiravanja smemo ugotoviti, da se je zaključne prireditve in razstave udeležilo gotovo okoli 1000 oseb.

Razstavo sta s svojim obiskom počastila tudi župan šentjakobske občine g. J. Hafner ter okrajni žandarmerijski načelnik g. Goritschnig. Da pa so rojaki prihiteli iz bližnje okolice, je razumljivo. Svoje zvestobo pa držijo Selani, prišla pa so tudi šentrupeška dekleta s posebnim avtobusom, in upajo v nedeljo na vrnitev obiska.

Prihodnjo nedeljo si bomo namreč v št. Rupertu ogledali delo tamošnje šole tako na razstavi kakor tudi na odru, pa še študente iz Trsta bomo tam slišali. Zato prihodnjo nedeljo, dne 3. maja, vsi v Narodno šolo v št. Rupert!

Naročite „darilne pakete“

Ko je po vojni nastalo kot posledica vojne uničenja v evropskih državah pomanjkanje vseh življenjskih potrebščin, so temu pomanjkanju v veliki meri odpomogli darilni paketi, ki so jih pošiljali sorodniki, prijatelji in znanci iz Amerike v evropske države. Ti paketi so začetkom vsebovali živila in perilo, obleko ter čevlje. Pozneje so se tem predmetom pridružili še razni drugi tehnični predmeti.

V Ameriki so bila ustanovljena posebna trgovska podjetja, ki so sprejemala naročila na darilne pakete. Pozneje so nastala taka podjetja v večjih evropskih trgovskih pristaniščih s svobodnimi lukami, kamor prihaja razno blago neocarinjeno in so zato cene razmeroma nizke.

Tako uvozno in izvozno trgovsko podjetje, ki sprejema tudi naročila za darilne pakete, je v Trstu podjetje „INTEREXPORT“.

Gotovo ima skoraj vsak Slovenec v zamejstvu sorodnike, prijatelje ali znance v Jugoslaviji. Tem sorodnikom, prijateljem in znancom so v prvih letih po vojni pošiljali razne darove samo sorodniki in prijatelji iz Amerike. V zadnjem času pa se je ta navada razširila tudi na obrobne slovenske pokrajine, predvsem na Tržaško ozemlje in na Goriško. Pri nas so se posamezniki sami trudili včasih, da so poizkušali razveseliti znance v Jugoslaviji z raznimi življenjskimi potrebščinami in tehničnimi predmeti. Tako pošiljanje pa je zamudno in zvezano z velikimi težavami. Saj je treba dobiti za pošiljanje raznih predmetov najprej dovoljenje narodne banke, izvoz nekaterih predmetov, zlasti živil, pa je na pr. iz Avstrije prepovedan, pošiljanje ta-

IZ INDOKINE

Hanoi, po novem letu 1953.

Predvsem prav lepo pozdravljam vse bralce in prijatelje „Našega tednika“. Sicer ne vem, če se me še spominjate, četudi sem bil nekoč tudi jaz med zvestimi naročniki in bralci „Našega tednika“. Seveda pa je od takrat že precej vode poteklo po Dravi.

Od takrat se je že marsikaj novega zgodilo in jaz sem medtem prišel k tujski legiji in z njo na bojišče v Indokini. Moram pa reči, da se doslej tukaj v tej oddaljeni deželi še kar dobro počutim, čeravno tu sonce večkrat greje še enkrat bolj vroče kakor na Koroškem takrat, kadar seno sušijo.

Ko sem se bival na Koroškem, mi tam ni bilo preveč dobro, pa tudi ne morem reči, da bi mi bilo slabo. Moram pa reči, da se mi še večkrat stoji po zelenih bregovih Drave, po lepih gričih tam okrog, po dobrih poštenih ljudeh in po mili slovenski govorici.

Mnogo sveta sem že od takrat prehodil, prevozil, prejadral in preletel, odkar sem odšel od doma. Tukaj po Daljnem vzhodu sem bil že v mnogih velikih mestih, toda življenje v teh krajih je, kakor bi rekel Ivan Cankar, sončno-tuje in sladko-neprijazno. Tako lepo kakor je pri nas na Koroškem, pač ni nikjer, pa če pol sveta prehodim kakor sem ga gotovo jaz. Pri nas so pač nebesa pod našimi gorami, Bog že ve, zakaj je ravno pri nas vse tako lepo ustvaril.

Prosim Vas, g. urednik, če bi mogli naročiti, naj pošljete na moj naslov obsežen molitvenik, več podobnih in vse slovenske knjige, ki so izšle po letu 1951. Stari molitvenik mi je uničila voda. Pa je človek včasih tako čudno sam v svojih mislih. In takrat vzamem — oziroma sem vzel — v roke molitvenik, odprl sem ga na slovo srečo in na tej strani prebiral ter nato premišljeval in se po tem ravnal.

Tudi tukaj je bila zima. Toda ne taka zima kakor je pri Vas. Samo hladneje je bilo in dežja smo imeli več. To je takomenovana deževna doba, ki spominja na našo zimo. Pred to dobo so domačini pospravili že drugo žetev riža v enem letu. V mesecu marcu pa se že prične vročina in ko je nato v poletju vročine največ, bomo namerili tudi po 50 in 55° C v senci.

Tukajšnje prebivalstvo je budistične vere, vmes pa je tudi precejšnje število katoličanov. Vasi so tukaj nekaj posebnega, Vam bi se pač zdele zelo čudne. Vse so prerasle z bambusom in z bananami in vse povsod je polno vode.

To naj za danes zadostuje. Ko pa dobim odgovor, bom kaj več pisal. Za sedaj pa vse koroške prijatelje in vse bralce „Našega tednika“ še enkrat prav lepo pozdravljam.

Legionar K. T.

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

Na krstnico se je pri streljanju ponesrečil Rudmašev Markej. Razneslo je topič in je pri tem dobil Markej več železnih drobec v obraz. K sreči pa mu ni bilo treba v bolnico in se zdravi v domači zdravniški negi. Želimo mu, da bi svoj god že zdrav obhajal. Tudi ostalim Markejem in Markotom želimo vse dobro k njih godu. (Sicer je ta medtem že minil, pa saj traja veljavnost čestitk vsaj še osem dni po godu. Op. ured.).

ZAGORIČE PRI MALOŠCAH

Ko smo se vračali na velikonočni poneдельник od zgodnje jutranje maše na našem lepem Škocijanu, je Gospod življenja nepričakovano hitro poklical iz naše srede Popovnjakovo mater, Heleno Smole, v Zagoričah. Namenila se je še v ponedeljek jutraj k maši v Malošče, pa je božja roka posegla vmes in jo odvedla k večni nebeški božji službi.

Rajna Popovnjakova mati je bila doma v Ratečah pri Kranjski gori na Gorenjskem, odkoder jo je njen mož, Popovnjak v Zagoričah, pripeljal kot svojo ženo na svoje majhno posestvo. S seboj na Koroško je prinesla kot bogato doto pridne roke, plemenite srce in močnega verskega duha. Od tega duhovnega bogastva je živela vse življenje in delila še vsem okrog sebe. Bila je pridna gospodinja, ki dela od ranega jutra do poznega večera. In dela ni pri-

manjkovalo, če je hotela imeti v redu hišo in številne otroke. Vseh otrok je bilo 13. Dva sta umrla v zgodnji mladosti, dva med zadnjo vojno, ostali pa žive še danes in bridko občutijo izgubo dobre matere. Rajna je vzgajala svoje otroke v zdravem narodnem krščanskem duhu. V pičlih tihih nedeljskih urah in večerih je rada prebiral Mohorske knjige in verske liste.

Poleg skrbi in križev, ki jih mora nositi vsaka skrbna in dobra mati in gospodinja, pa ji je Bog naložil še dovolj drugih težav. In vse je prenašala vdano v voljo božjo. Moč za tako življenje pa je zajemala iz vrelcev svete vere v molitvi in svetem branju in ob oltarju. Kljub obilnemu delu se je ob nedeljah in tudi ob delavnih odtrgala od doma in udeležila sv. maše ter pogosto krepčala z božjim kruhom. Zadnja leta je veliko bolehal. Ko ni mogla več delati, pa je veliko molila in darovala svoje trpljenje za druge.

Na veliki četrtek je še sama prišla k sv. maši in k obhajilu, pa ni vedela, da je to tudi njena zadnja večerja in popotnica v večnost. Ko je na velikonočni ponedeljek vabilo k sv. maši, je Bog poklical svojo zvesto služabnico po nebeško plačilo. — Pogreba rajne Popovnjakove matere se je udeležilo veliko število faranov in znancev od drugod. Cerkveni moški zbor iz Štebna je rajni zapel na domu in ob grobu v slovo. Domači gospod župnik so se rajni zahvalili za lepi zgled krščanskega življenja.

Ob začetku paše

Logi, loke in travniki ter pašniki so ozeleneli in dež ter sončna toplota sta povzročila hitro rast krme. Vsako leto smo pričakovali komaj dneva, ko bomo mogli spustiti živino na pašo ali pa bomo nakosili zeleno krmo. Letos pa smo čakali na ta dan še prav posebno težko, saj so se nam izpraznile zaloge krme že ob koncu zime, pomagali smo si s slamo in raznimi ostanki krme. Zato ni čudno, da smo vsi, tudi živali, že težko čakali, kdaj se bo začela paša ali pa bomo mogli nakositi zeleno krmo.

Kljub vsemu temu pa bi bilo pravilno, ako bi že v jeseni, ko smo pregledovali in prečenjali zaloge krme za letošnjo zimo, ako bi torej takrat že mislili na to, da nam mora nekaj suhe krme ostati tudi za čas spomladanskega zelenega krmljenja oziroma paše. Pravilno bi namreč bilo, da bi imeli ob začetku paše še vedno na razpolago nekaj slame, sena, pese, repe ali pa okisane krme oziroma ensilaže.

Pravilen prehod od suhe na zeleno krmo ali pa tudi na pašo bi moral biti tak, da bi pasli začetkom samo nekaj ur na dan, ali pa da bi poleg suhe krme zeleno krme li samo enkrat na dan. Poleg paše in poleg zelene krme naj bi torej dobile živali še suho krmo. Šele polagoma nato nadomestimo vso suho krmo s pašo ali z zeleno krmo. Pri nas pa je navadno ta prehod prehiter, deloma vsled nepoznanja pravilnega krmljenja, deloma vsled pomanjkanja suhe krme. Tak prehiter prehod pa izredno slabo vpliva na zdravje in splošno počutje živali, zato pa pri pravilnem krmljenju samo polagoma prehajamo od zimskega krmljenja na zeleno krmo oziroma na pašo.

Poleg zelene še suho krmo!

Še mnogo bolj priporočljivo pa je, to pa se pri nas skoraj nikjer ne dogaja, da

ta napolnjen, dobi žival občutek, da je sita in nato ne žre več. Ako bi krmili goveji živini samo oljnate tropine, bi živali žrle še tudi takrat, ko bi z ozirom na vsebino hranilnih snovi v tej krepki krmi imele že zdavnaj zadosti. Toda živali si morajo napolniti svoj glavni želodec, to je vamp. Ako pa krmimo samo slamo ali pa slabo seno, si živali napolnijo svoj želodec preje, predno pa dobijo potrebno količino hranilnih snovi in imajo tudi preje občutek nasičenosti.

Nekaj podobnega je tudi pri zelenem krmljenju. Ta krma — tudi paša — vsebuje zlasti spomladi zelo malo surovih vlaken, s katerimi žival navadno napolni vamp. Za-

VÖLKER-MÖBEL

Kuhinje — divani — naslanjači.

to pa požrejo krave na dan tudi 60 do 70 kg zelene krme. Količina okrog 60 kg zelo dobre sveže krme pa vsebuje hranilnih snovi za 16 do 18 kg mleka. Ko pa so krave to količino krme požrle in s tem tudi že zadosti hranilnih snovi, pa še vedno nimajo občutka nasičenosti, ker jim ta krma še ni napolnila vampa. Zato požre žival še nadaljnjih 10 do 20 kg sveže zelene krme ali paše. Ker pa hranilne snovi v tej krmi niso več potrebne, ostanejo te hranilne snovi neizrabljene in gredo neizrabljene skozi živalsko telo. V tem slučaju torej razmetavamo in takorekoč proč mečemo dragocene beljakovinske hranilne snovi, katerih drugače navadno v krmi primanjkuje. Vsebuje pa ta sveža mlada zelena krma navadno precej škrobnatih snovi. Zato pa morajo te snovi jemati živali kljub obilni krmi od svojega lastnega telesa. Uspeh tega pa je, da je vsebina tolstšobe v mleku zelo nizka in da živali izgubljajo na svoji teži in da slabo izgledajo in da imajo stalno drisko.

Počasi do zelene krme.

Vsem temu moremo odpomoči najlažje tako, da izpopolnimo enostransko zeleno krmljenje ali pa pašo s suho krmo. Zato damo živalim pred pašo ali pa pred krm-

ljenjem zelene krme približno po 1 do 2 kg (po potrebi tudi nekaj več) starega sena ali slame, plev, pese, ensilažne krme ali krompirja. S tako krmo izenačimo oziroma izpopolnimo pomanjkanje škrobnatih snovi v mladi zeleni krmi ali paši.

S takim načinom krmljenja, oziroma s pravilnim prehodom od suhe na zeleno krmo dosežemo torej:

1. Prihranimo precejšnje količine zelene krme. Ako krmimo najprej suho krmo, si s to krmo napolnijo živali vamp in nato ne žrejo več takih količin zelene krme. Ta ostane nato za košnjo, za napravo sena, torej tudi kot rezerva za naslednjo zimo in spomlad.
2. Dragocene beljakovinske snovi v zeleni krmi se pravilno izrabijo in ne gredo neizrabljene skozi živalsko telo.
3. Goveja živina ne dobi driske, ostane zdrava in ne izgubi na teži.
4. Ako krmimo pred zeleno krmo ali pred pašo s suho krmo, se nam ni treba bati nevarnosti napenjanja.

JOH. VÖLKER

Celovec-Kigft., Villacher Ring 45-47

V bogati izbiri tudi na obroke in kreditne pole

5. Odstotek mlečne tolstšobe, ki navadno vsled paše in zelenega krmljenja pade, se ne zmanjša. To pa je važno, ker mlekarne plačujejo mleko po odstotkih tolstšobe v mleku.

Iz prednjega razvidimo vse velike prednosti, ki jih ima pravilen to je počasen prehod od zimskega krmljenja na zeleno krmljenje in na pašo. Tak način krmljenja je že preizkušen in se je zelo dobro obnesel v severnih, to je živinorejsko naprednih deželah, kakor na primer na Švedskem, Norveškem, Danskem in Holandskem. S takim krmljenjem so ravno tam dosegli letno vedno večje mlečnosti, ker vsled prehoda od zimskega krmljenja na zeleno krmljenje živali niso izgubile niti na zdravju ne na teži in tudi ne na mlečnosti ter količini tolstšče v mleku.

Zato naj tudi naši živinorejci premišljujejo, kako bi najbolje uredili prehod od zimskega na zeleno krmljenje in pašo.

Našim gospodinjam

Jedi s kislim zeljem

1. Kislo zelje in fižol: Fižol, kakor tudi zelje skuha vsakega posebej ter zabeli z ocvirki ali zaseko in tudi vsako posebej daj na mizo ali pa zmešaj neposredno, predno postaviš na mizo.

2. Zelje in žganci: V nekaterih krajih jedo žgance ajdove, koruzne, zelo dobri so ječmenovi ali krompirjevi skupaj z zeljem. Ponekod stresejo zelje na žgance, drugod zopet nasprotno v zelje stresejo žgance, oboje pa seveda dobro zabelijo z zaseko.

3. Za večerjo je na kmetih prav pogosto — podmeteno kisló zelje, zraven prigrizujejo obličnik, kuhan neolupljen krompir.

4. Kislo zelje in kaša se kuha skupaj in zabeli s prežganjem, ocvirki ali zaseko.

5. Kislo zelje s krompirjem: Kislemu zelju — ko je že kuhano — prideni zmečkan krompir, dobro premešaj in zabeli.

6. Mešanica kislega zelja, fižola, ječmenčka in prav malo krompirja je prav okusna in tečna samostojna jed: Važna je dobra zabela. In česna ne sme manjkati!

7. Kislo zelje kot prikuha k raznim mesninam je zelo cenjeno. Kdo ne ve, kako dobro gre kisló zelje v slast, če so zraven pečene kašate klobase, krvavice, jetrnice, pečenice, kuhana svinjska reberca, prekajena prasičja glavina, potrebuševina („zajec“) ali mesene klobase.

8. Popečeno zelje k pečenki. Ko si pečenko vzela iz kozice, stresi v sok ocejeno in kuhano zelje in ga nekaj minut na vročem mešaj. Tako popečeno kisló zelje ja kot priloga ali obloga k svinjski pečenki prav primerno in tudi zelo okusno. Če narediš zraven še kruhove cmoke, je večerja — za vsakogar primerna.

9. Kislo zelje s svežo svinjino, krompirjem in paradižnikom. Na vroči masti prepraži drobno zrezano čebulo in pridaj na koščke zrezanega mastnega svinjskega mesa, katerega počasi duši, da se malo zmehča, nakar ga potresi z žlico moke in zalij. Posebej skuha enakó težo kislega zelja, kakor je bilo mesa in ga pridaj mesu, da se z zeljem vred kuha, da postane mehko. Ko si ga od ognja odstavila, premešaj malo na

krtačo pomakajo v toplo zeljnico in blago vzdoh prekrtačijo in nato zlikajo tako, da obledo pokrijejo z drugim blagom, ter likajo takorekoč čez drugo blago, da se obleka ne sveti.

Umazane reverje pri suknjah, površnikih lepo opereš s toplo zeljnico. Prav tako posveži starejšo moške obleke, klobuke, ženske plašče, če jih vse na mokro z zeljnico prekrtačiš ter prelikaš. Zeljnica barvo zelo posveži, da je obleka kakor nova. Razumljivo je, da je treba take obleke še na prostem prezračiti, da izgube duh po zelju.

Preproge in pooblazinjene naslonjače čisti s kislim zeljem. S polno pestjo kislega zelja temeljito drgni pliš in žamet na naslonjačih in bodo kakor novi.

Kislo zelje je bilo včasih v domačem zdravilstvu zelo spoštovano! Če je imel bolnik hudo vročino, posebno pri pljučnici, ko se je zdelo, da mrzli ovitki nič ne zaležejo, so bolnika takorekoč obložili s kislim zeljem. Med dve ruti ali brisači so nadevali plast zelja in bolnika z njim ovili ter ga pokrili še s toplimi odejami.

Opeklino so namazali z beljakom ali oljem ter jih pokrili s kislim zeljem.

Zeljnico so pili ljudje, ki so čutili napetost v črevesju. Posebno zdravilna in hladilna je bila zeljnica, kjer so v jeseni med zelje v poseben škaf — namešali rdeče jedilne pese. Ta zeljnica je bila rdeča in so

VÖLKER-MÖBEL

SPALNICE IN JEDILNICE

jo priporočali za pijačo bolniku, ki je imel pljučnico.

Če je imela mladina po obrazu kak izpuščaj, so vaške ženice brž priporočale, da mora tak bolnik pojesti vsak dan na tešče nekaj žlic svežega zelja. Zvečer pa se naj nate z zeljnico in pusti, da se ta na obrazu posuši. Kmalu je izpuščaj izginil in koža je postala nežna in mehka ter gladka.

MEDNARODNI ŽITNI SPORAZUM

Mednarodni žitni svet je sklenil, da se podaljša za nadaljna tri leta pogodba, ki ureja svetovno trgovino s pšenico med štirimi izvoznimi in 42 uvoznimi državami. Dogovor, ki ga morajo še ratificirati posamezne države, določa kot najvišjo ceno dva dolarja pet centov za bušelj in najnižjo ceno en dolar 55 centov. Dogovor zajema letni izvoz pšenice iz Avstralije, Francije, Kanade in Združenih držav, v skupni količini nad 500 milijonov bušljev (en bušelj = 36,35 litrov). Dogovor zajamčuje izvoznim državam trg za določeno količino pšenice in jamči uvoznim državam primerne dobave po določenih cenah.

SVETOVNI PRIDELEK KAVE

Po podatkih ameriškega ministrstva za kmetijstvo bo znašal svetovni pridelek kave letine 1952-53 okrog 40 milijonov vreč po 59,4 kg, kar pomeni za 4,5 odst. več kot je znašal lanski pridelek, a 3,8 odst. manj kot pridelek let 1935-1939. Povečanje pridelka pričakujejo na vseh glavnih področjih kavinih nasadov, razen v Afriki. Brazilija, ki je glavna svetovna pridelovalka kave, računa na letino 19 milijonov vreč, kar pomeni skoro pol milijona vreč več kot po prejšnjih cenitvah.

NOVO CEPIVO PROTI GRIPI

Znanstveniki pittsburske univerze so odkrili novo cepivo proti gripi, ki dvakratno podaljša dobo imunosti skoro proti vsem znanim virusom te bolezni. Dosedanja cepiva so delovala le eno leto. Dr. Jonas Salk, ki je odkril tudi novo cepivo proti trem vrstam otroške paralize, je predložil novo cepivo proti gripi zvezi ameriških zdravnikov. Enako kakor proti otroški paralizi so tudi tu dr. Salk in njegovi sodelavci odkrili, da emulziranje ubitih virusov z mineralnim oljem poveča imunizacijsko moč cepiva.

NA SEKUNDO — 3.5 MILIJONOV POSNETKOV

Na univerzi v Kaliforniji v Združenih državah so konstruirali fotografsko kamero, pri kateri deluje zaklopno zapiralo s skoraj nepojmljivo brzino. Ta foto-aparat bodo uporabljali pri slikanju pojavov po eksploziji atomske bombe. S tem aparatom bo mogoče napraviti v eni sami sekundi 3.5 milijonov posnetkov. To izredno veliko število posnetkov bo omogočilo, da bo mogoče slikati svetlobni blisk pri eksploziji atomske bombe tako, kakor v resnici poteka — Sam fotografski aparat je tako velik in težek, da ga morata prenašati dve osebi.

Alfa-kosilnice

dobavlja promptno:

KURT MARKTL & Co.

CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa. Völkermarkter Strasse Nr. 117

bi krmili poleg zelene krme ali poleg paše še pozno v poletje s suho krmo. To pa tako, da pred pašo oziroma pred vsakim zelenim krmljenjem pokladamo goveji živini najprej staro seno ali slamo ali pa kako drugo škrobnato krmo (pesa, krompir itd.). Tako naj bi krmili vse toliko časa, dokler je paša ali pa zelena krma še zelo mlada in sočna. Šele pozneje, ko začnejo stebelca trave in detelje leseneti, opustimo ta način krmljenja, ki je v spomladi in v ranem poletju tako priporočljiv in je za zdravje živali skoraj neobhodno potreben.

Vsak kmet ve iz lastne skušnje, kako hitro dobijo živali spomladi drisko, ko pridejo na pašo ali ko začnejo dobivati zeleno krmo. Pa to še ne bi bilo tako hudo, hujše pa je, da vsled tega začnejo živali izgubljati na teži in kar vidno upadajo. To vse pa je posledica tega enostranskega zelenega krmljenja, pri katerem dobijo živali naenkrat mnogo zelene, sočne beljakovinske krme.

Vsakdo ve, da spada naša goveja živina v skupino prežvekovalcev, ki imajo štiri želodce, med njimi vamp. Šele takrat, ko je

Plemenski sejem v Št. Vidu ob Glini

Koroško-štajerska živinorejska zveza za pšenično-rjavo govedo in deželna zveza koroških svinjerejcev, priredita prihodnji plemenski sejem v Št. Vidu na Glini v živinorejski lopi dne 13. maja t. l.

Na sejem bo prignanih okrog 100 mladih bikov in 30 brejih krav in telic, nadalje okrog 40 mjerjascv in 20 svinj nemške žlahne in požlahtnjene domače pasme.

Ta sejem je najugodnejša prilika za vse zanimance, da tam kupijo najboljše živali. Pri nakupu plemenskih telic priznava koroška Kmetijska zbornica nakupni prispevek v višini S 400.— za vsako žival. Ta vsota bo izplačana takoj po končanem sejm.

Svinjerejska zveza tudi sama izvrši nakup po naročilu, ako kupec pismeno javi svoje želje glede pasme, kakovosti in cene.

Vse živali bodo ocenjene po kakovosti pri posebnem ocenjevanju na dan pred sejmom.

DARILNE PAKETE

ZA JUGOSLAVIJO

živila, tehnične predmete (šivalne stroje, radijske aparate, kolesa, štedilnike itd.), harmonike, tekstilno blago itd. razpošilja najhitreje in najbolj zanesljivo

INTEREXPORT — TRST

BREDARUS - MIKULETIĆ & MILAN BJELICA-ŽIVKOVIĆ

Pošiljamo samo kakovostno prvovrstno blago po nizkih cenah in jamčimo za vsako pošiljko

Obrnite se osebno ali pismeno na našega zastopnika za Avstrijo:

DIPL.-ING. LAMBERT MURI

CELOVEC-KLAGENFURT, VIKTRINGER RING 26

Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike! — Preberite članek na 5. strani!

NA MATERE NE POZABITE!

Praktična darila so kaj vredna!

Pralno blago, vzorčasto in enobarvno	10.40	9.70
Vistra za obleke, vzorčasto od	10.60	
Poletno blago, v novih barvnih odtenkih	12.20	
ZW Šantung v vel. izbiri in vseh cenah od	12.70	
Pique blago za obleke v lepih barvah	15.40	
Zephir za dežve in srajce, pretkano, karir.	11.30	
Tkanina za predpasnike, pisana, 60 cm II.		
Čisti bombaž od	8.50	
Blago za obleke, lepi vzorci, 90 cm	17.—	
Blago za pregrinjala, rožasto, 120 cm, trajne barve	19.60	
Blago za pregrinjala, rožasto, 80 cm, trajne barve	11.80	
Ia domače platno, 80 cm	8.80	
Sifon, Ia 80 cm	9.80	
Molino, šlager-cena!	5.80	
Molino za rjuhe, 140 cm	13.50	
Molino za rjuhe, čisti bombaž, 158 cm	16.30	
Platno za rjuhe, 140 cm, beljeni čisti bombaž	18.20	
Platno za rjuhe, 140 cm, beljeni čisti bombaž	19.80	
Planinsko platno, grobo, 152 cm	23.—	
Domača tkanina, srednje tkana, 150 cm	22.20	
Blago za kapne, 120 cm	15.40	
Blago za kapne, 180 cm	27.80	
Inlet, surovi, neprodoren, 80 cm	13.—	
Inlet, surovi, neprodoren, 120 cm	26.60	
Atlas damast, 120 cm	19.50	
Rožasti damast, 120 cm	27.60	
Zephir postelj. blago, rož., črtkasto, 120 cm	12.90	
Posteljno blago, pretkano, karir., 120 cm	16.80	
Planinska posteljnina, lepa rožasta, 80 cm	10.60	
Planinska posteljnina, lepa rožasta, 120 cm	15.60	
Namizni prti, barvasti, 135x135	29.80	
Damastni namizni prti, beli 130x130	32.50	
Nylon namizni prti s čipkami, 130x110	16.—	
Gospodinske brisače, 55 cm, čisti bombaž	6.50	
Brisače, bele, različni Jacquard-vzorci, čisti bombaž	8.20	
Navadne brisače, zarobljene z obešalom	7.40	
Frotirke z borduro	12.60	
Kuhinjske brisače, rdeče in plavo karir. od	3.70	
Zepni robci, barvasti od	1.60	
Naglavne rute, vzorčaste od	8.70	
Naglavne rute, turški vzorci	12.20	
Georgette rute, barvaste, 70x70	19.90	
Georgette robčki v pastelnih barvah	9.10	
Kapri-rute, pisani modni vzorci	4.80	
Svilene nogavice, I. vrsta	9.80	
K. svilene nogavice, Ia	16.80, 14.80	12.50
Levo tkane nogavice Ia	22.50	17.80
Nylon nogavice, cenejši	26.40	
Perlon nogavice, znamka!	26.90	
Perlon dokolenke, poletne barve	23.30	
K. svilene dokolenke, ostanki	12.90	
Kratke nogavice, barvaste od	5.40	
Predpasniki, domači, pisani od	16.50	
Klotasti predpasniki, poceni!	18.50	
Klotasti predpasniki, kompletni	23.40	
Modne bluzice v vseh pastelnih barvah	25.80	
Poletne bluze iz nemškega „Evelaine“	39.90	
Pletene bluze vseh barv, poletni šlager!	25.80	
Kuli jopice, pletene z dolgimi rokavi 69.— s kratkimi	62.30	
Poletne jopice, novi modni vzorci od	29.80	
Poletne obleke, lepe barve od	57.50	
Trpežni telovniki, barvasti	79.—	
Balonski plašči od	249.—	
Pralne garniture, šlager!	15.60	
Spodnja krila	19.50	
Spodnja krila, svileni triko	25.50	
Ripp hlačke, poceni!	7.80	
Gumijasti opasači od	12.80	
Modrčki, čipkasti	5.60	
Nočne srajce, od tal, vseh velikosti	49.30	
Charmeuse nočne srajce, iz zaloge	39.—	

Posteljina in blago za pohištvo kot vedno po brezkonkurenčnih cenah!

Najbolj obiskana trgovska hiša na Koroškem

Dietmar Warmuth & Co.
BELJAK, Hauptplatz 22

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

3. maja: 7.15 Verski govor — Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done... — 4. maja: 14.30 Tedenski pregled — Mojstri besede (Bernard Shaw, L.). — 5. maja: 14.30 Zdravnik — Anekdote o slavnih ljudeh. 18.30 Pomlad v slovenski pesmi in besedi. — 6. maja: 14.30 Kmetijska oddaja. — 7. maja: 14.30 Narodne pesmi (poje Miro Kernjak). — 8. maja: 14.30 Po svetu (Španija, I.). — 9. maja: Za naše male poslušalce. — 18.30 I. Cankar (Hlapec Jernej). — 10. maja: 7.15 Verski govor. Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done...

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. —

1. maja: 9.00 Slovenske pesmi. 10.41 Koncert saksofonista L. Slamica. 13.00 Prvomajski govori. nato Glasba po željah. 16.00 Radijski oder — Nicodemus: POLET, ponovitev. 19.00 Kraji in ljudje. 20.00 Slovenski motivi. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. 21.00 Dramatizirana povest — Legenda Joe Magaraca. — 2. maja: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Pogovor z ženo. 21.00 Malo za šalo — malo zares. 21.30 Baletna glasba. — 3. maja: 8.45 Kmet. oddaja. 9.30 Vera in naš čas. 11.30 Oddaja za najml. 12.15 Od melodije do melodije. 13.00 Glasba po željah. 15.00 Naša mladina pred mikrofonom. 16.00 Malo za šalo — malo zares. 17.00 Koncert barokovljanskega pevskega zbora. 18.00 Novice iz delavskega sveta. 19.00 Iz filmskega sveta. 21.30 Izbrana lirika. — 4. maja: 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Mamica pripoveduje. 21.00 Književnost in umetnost. — 5. maja: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Tehnika in gospodarstvo. 20.30 Aktualnosti. 21.00 Čitamo za vas. 22.35 Koncert ljubljanskega godalnega kvarteta. — 6. maja: 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Zdravniški vedež. 20.30 Šola in vzgoja. 21.30 Vokalni kvartet. — 7. maja: 13.00 Pevski duet in harmonika. 13.30 Tržaški problemi. 19.00 Slovensčina za Slovence. — 8. maja: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Kraji in ljudje. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 9. maja: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik.

Pri izbiri darov za materinski dan vam pomagamo s popustom v višini 10% v času od 1. do 10. maja.

Steklo, porcelan, keramika, pribor

M. SEHER

Strokovna trgovina za gospodinske in kuhinjske potrebščine
Celovec - Klagenfurt, Bahnhofstrasse;
Verkaufshallen

Poceni prodaja po globoko znižanih cenah
J. HEGENBART, Celovec, Villacher Str. 9

Lepi vzorci blaga za materinski dan
poceni

ROLF KASSIG

Celovec — Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

Bei uns

Exotische Kaffeewürzen — Nahut, Katmich, Dattelkerne usw. — haben im Orient oft dem Franch-Kaffeezusatz Platz gemacht, der nach Rohstoff und Fabrikationsmethode das selbe ist, wie unsere in Portionen gepresste Sorte.

die milde
Kaffeewürze von Weltgeltung
Karo-Franck

DOBRA KNJIGA

še vedno najlepše darilo za vsako priliko

Album Koroške	15 šilingov
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrtvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Jamnik (Mauser)	8.—
Cela kolekcija stane	25 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2'5 USA dolarje

Nemški šivalni stroji: najboljši znamk kot: Anker, Gritzner, Naumann in drugih za dom in obrt. Tudi na obroke
Teippe & Eemann
Beljak Villach, Widmangasse
vogal Kirchenplatz

Brhke dečve, gotove in po meri priporoča
WALCHER
damska, moška in otroška oblačila.
CELOVEC, 10.-Oktober-Strasse 2

Betriebsgemeinschaft der Kärntner Verkehrsgesellschaften Kärntner Reisebüro — Paul Springer — Dossi & Ruttnig, Celovec, Neuerplatz 2. Tel. 43-21 in 30-89

NAŠA DRUŽABNA POTOVANJA

1. in 3. maja posebne vožnje na graški velesejem;
1. do 3. maja 3 dni v Benetke
1. do 3. maja Postojna — Opatija
10. maja Bled
Pojasnila in prijave v naši poslovalnici in vseh podružnicah „Kärntner Reisebüro“.

Oglašuj v našem listu

Dolgo žije, ki SCHLEPPE pije

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Dobro in poceni se oblečete v novi krojaški delavnici U. Napetschnig, Celovec, Brunnplatz (vogal Pischeldorfer Strasse).

Glasba — pihala — note — gramofonske plošče. Največja izbira. Nizke cene.

Musikhaus
Hergeth
Celovec, Burggasse 23

Akumulatorje za traktorje in avtomobile dobavlja Weiser v Celovcu-Klagenfurt, Paradeisergasse 10.

Fotografski in kino-aparati ter ves pribor pri FOTO-KOFLER, Beljak, Bahnhofstrasse 15.

NAŠ ŠLAGER! Lumberjack, Ia Napa-usnje, siv, moder, zelen š 590.— Specialna trgovina za usnjena oblačila Christoph Neuner, Celovec, St. Veiter Strasse.

IRHOVKE kupujte sedaj. Specialna trgovina za usnjena oblačila, Christoph Neuner, Celovec, St. Veiter Strasse.

Vrtno pohištvo, ležalni stoli, krtače, metle, pletena roba najceneje pri KORENJAK, Celovec, Benediktinerplatz.

Birmanske ure kupite najbolje pri strokovnjaku KARL FRIEDRICH URAR, Celovec, Marktplatz.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 1. do 4. V.: „Fräulein Casanova“

Od 5. do 7. V.: „Flucht vor dem Tode“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 1. do 7. V.: „Skandal im Mädchenpensionat“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 1. do 3. V.: „Wenn die Abendglocken läuten“
Dne 6. V.: „Absender unbekannt“

ZA KRATEK ČAS
Pivec

„Zdaj je pa dovolj, ti ja piješ liker kakor vodo.“ — „Ne, toliko vode bi ne mogel popiti.“

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!